

נוסח לא מתוקן

הכנסת השלוש-עשרה
מושב חמישי

פרוטוקול מס' 7

מישיבת הוועדה המשותפת (של ועדת הכספים וועדת הכלכלה) לחוק משק החשמל
יום רביעי, ח' באדר התשנ"ו (28 בפברואר 1996), שעה 21:30

נכחו:

חברי הוועדה:

ג' גל - היו"ר

המוזמנים:

א' שלגי	- מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתית
ש' ברובנדר	- מנהל מינהל החשמל, משרד האנרגיה והתשתית
ז' אפיק	- היועץ המשפטי, משרד האנרגיה והתשתית
ב' אבלין	- עורכת-דין, מטעם משרד האנרגיה והתשתית
ט' שפניץ, ט' שטיין	- משרד המשפטים
ד' ליפשיץ, ר' מוסנזון, י' שאשא	- משרד האוצר
ר' פלד	- מנכ"ל חברת החשמל
ח' אילתה	- יועץ לשירותים ציבוריים - חשמל
א' מעוז	- אמיכל בע"מ
י' ורדי, א' וייס	- יועצים, חברי ועדת ורדי
י' חורש	- יועץ

יועצת משפטית: א' שניידר

יועצת כלכלית: ס' אלחנני

מנהל הוועדה: א' קרשנר

קצרנית: ת' שפנייר

סדר היום: חוק משק החשמל, התשנ"ו-1996.

חוק משק החשמל, התשנ"ו-1996

היו"ר ג' גל:

אני פותח את הישיבה. לפנינו מונח החוק עם התיקונים שביקשנו להכניס. נתחיל עכשיו לעבור על החוק. אנה שניידר, בבקשה.

א' שניידר:

רק לפני כן, הערה אחת. אני חייבת לציין שנוסח החוק שמונח לפניכם הוא לפני הגהה, לא הספקנו לעשות הגהה וגם חלק מהעמודים האחרונים הם עדיין עם תיקונים בכתב ידי כי לא הספיקו להדפיס. אם אתם מוצאים שגיאה, תעירו את עיניי תוך כדי הישיבה כי זה יעזור לי, למרות שאני אעשה כמובן הגהה.

היו"ר ג' גל:

אנה שניידר, בסעיף 1 - מה התוספות והשינויים שלא היו קודם?

א' שניידר:

עד עמוד 3, חוץ מתיקוני נוסח קלים, אין שינוי. בעמוד 3, אנחנו בספק עם צריך הגדרה של "רשיון הספקה". השארתי את זה פתוח כדי שלא נשכח את זה, וצריך לחשוב אם צריך הגדרה כזו.

ד' ליפשיץ:

אנחנו מציעים שיהיה כתוב רשיון חלוקה, רשיון הספקה וההגדרה שיש. פשוט שיהיו שני המונחים לשימוש במהלך החוק אבל זה יהיה אותו הדבר. כלומר ההגדרה תהיה: "רשיון הספקה, רשיון חלוקה" - רשיון להעברת חשמל מתחנת משנה אל צרכן, דרך קווי מתח גבוה ונמוך".

א' שניידר:

זאת אומרת, לצרף את שתי ההגדרות ביחד.

א' מעוז:

אבל אלו שני רשיונות נפרדים.

א' שניידר:

עכשיו, אחרי ההגדרה של "רשיון ייצור" נוספה הגדרה של "רשיון ייצור עצמי" והיא: "רשיון לייצר חשמל לשימוש עצמי בלי למוכרו לאחר". זה נוסף לצורך הנושא של ה-wheeling.

ד' ליפשיץ:

יש שינוי אחד בהגדרה של "רשיון ייצור". נמחקה הסיפה "בין כיצורן חשמל ובין כיצורן חשמל פרטי".

א' שניידר:

אבל כבר בנוסח הכחול הסיפה הזאת לא נמצאת.

היו"ר ג' גל:

אני מבין שאם ההגדרה הזאת נדרשת, נראה את זה בהמשך.

א' שניידר:

כן. נוספה הגדרה של "שירותי גיבוי" והיא תהיה: "הסדר להספקת חשמל חילופי מבעל רשיון ספק שירות חיוני למי שמקבל חשמל מאחר" (ולא "מספק שירות חיוני" כפי שכתוב כאן, כי הגדרנו קודם "רשיון ספק שירות חיוני").

ס' אלחנני:

"חשמל חילופי" זה נראה לא טוב.

ד' ליפשיץ:

נכתוב: "הסדר חלוף להספקת חשמל".

א' שניידר:

כלומר: "הסדר חלוף להספקת חשמל מבעל רשיון ספק שירות חיוני למי שמקבל חשמל מאחר".

הוספנו הגדרה של "שירותי תשתית": "מתן אפשרות לבעל רשיון להשתמש ברשת חשמל שאין לו" - כאן אני מוסיפה "בה" - "זכויות לצורך העברת חשמל לאחר ולצורך חלוקת חשמל לאחר".

ש' ברובנדר:

אבל תבדקי שזה לא יתנגש בהגדרה של "שירותי תשתית" ב - - -

א' שניידר:

שם מחקנו.

ד' ליפשיץ:

מה זה "העברת חשמל"?

א' שניידר:

אולי צריך לומר "הולכה".

ר' פלד:

אבל "הולכה" זה רק מתח עליון, "העברה" זה כל המתחים.

ד' ליפשיץ:

אבל אין לנו פה הגדרה של "העברת חשמל". אם הוא אומר שזה כל המתחים וזה מונח מקצועי, צריך להגדיר.

ר' פלד:

להיפך, לא צריך להגדיר. "הולכה" זה מונח מקצועי מוגבל, ואת רוצה להעביר בכל המתחים. השימוש במילה "העברה" כאן הוא טוב, זה כולל הכל.

היו"ר ג' גל:

לגבי ההגדרה של "תחנת כוח" - מיתקן המשמש לייצור חשמל בהספק העולה על 5 מגוואט, אני רוצה להבין מניין לקוח ה-5 מגוואט.

ש' ברובנדר:

ה-5 מגוואט זה, למשל, קיבוץ קטן שמייצר חשמל לעצמו לצורך בריכת דגים ולצורך מכון קירור, ואנחנו לא רוצים להכליל אותו בכל הסדרי הרישוי. למשל "פלט-און" במעגן מיכאל, זו בערך הקטגוריה.

היו"ר ג' גל:

לקחת בדיוק את מה שקיים היום, אני שואל אם אין מקום להגדיל את זה קצת - למשל ל-8 מגוואט.

ש' ברובנדר:

לא, במכרזים יש לנו גם בעיה עם המדיניות של ה-I.P.P, כי לגבי מכרזים עד 10 מגוואט קבענו כללים מסוימים - גם לגבי המכרזים, גם לגבי רשות כניסה ויציאה מהרשת וכדומה. לכן החלטנו ללכת פה דווקא לדרך הקולה, כלומר פה זו בעצם הקלה כי זה מראש מוציא את כל ה-500 מגוואט של גנרטורים שיש במדינת ישראל מ-150 קילוואט עד 5 מגוואט. כך שזו דווקא הקלה מאוד מרחיקת לכת ומדובר על מאות רבות של יחידות ייצור שתהיינה פטורות. אבל באיזשהו מקום מוכרחים לחתוך.

היו"ר ג' גל:

אבל חתכתם בתקרה של היום, השאלה אם אין מקום להוסיף עוד קומה אחת. זה לא משמעותי.

ש' ברובנדר:

אני חושב ש-5 מגוואט זה בסדר.

ס' אלחנני:

מר ברובנדר, האם זה לא מודולרי - זאת אומרת פלט-און 5 מגוואט, חדר אוכל 5 מגוואט ובריכות הדגים 5 מגוואט, כל אחד מתקן נפרד?

ש' ברובנדר:

כן, כל מתקן בנפרד.

ס' אלחנני:

אז זה הפיתרון.

היו"ר ג' גל:

בעמוד 4, במקום ההגדרה "תעריף" הכנסנו הגדרה של "תעריפים": "כל סוגי התשלומים שמשלם צרכן או בעל רשיון ייצור או בעל רשיון ייצור עצמי לבעל רשיון ספק שירות חיוני, לרבות תשלומים עבור מתן שירותי תשתית ושירותי גיבוי".

ר' מוסנזון:

אילו היה אפשר לכתוב פה רק צרכן, זה היה טוב.

ד' ליפשיץ:

נכון, צריך לחזור להגדרה של תעריף שהיתה בנוסח הכחול - שזו מערכת תשלומים שמשלם צרכן.

א' שניידר:

אז איך יקבעו את התעריפים לספק עצמי?

ר' מוסנזון:

לא הרשות. השר קובע את זה, הרשות מיעצת.

ס' אלחנני:

לא השר יקבע, זה ייקבע במשא-ומתן ביניהם. זה כל היופי.

ד' ליפשיץ:

ההגדרה של "תעריפים" צריכה להיות: "מערכת התשלומים שמשלם צרכן לספק שירות חיוני", בלי "לרבות תשלומים עבור מתן שירותי תשתית ושירותי גיבוי".

א' שניידר:

כתוב פה "כל סוגי התשלומים", לא "מערכת התשלומים".

א' מעוז:

ניקח מקרה שצרכן גדול מתקשר עם יצרן פרטי והם נדרשים לשירותי הולכה וחלוקה. יכול להיות שהצרכן משלם עבור ההולכה והחלוקה, יכול להיות שהיצרן משלם. אתה לא יודע איזה צד משלם, יכול להיות שהיצרן רוצה לשלם עבור ההולכה. אם אני יצרן פרטי ואני נדרש לשלם עבור שירותי הולכה, אז אני לא צרכן ואני רוצה להשתמש בהולכה הזו. התעריף הוא נתון, פרמטרי ואיננו עומד למשא-ומתן, כי מדובר על מונופול. לכן זה לא רק צרכן ואני לא רוצה להכריח שדווקא הצרכן ישלם, אולי היצרן רוצה לשלם.

ב' אבלין:

זה לא נקבע על-ידי הרשות.

ר' מוסנזון:

זה נקבע בהתייעצות עם הרשות.

היו"ר ג' גל:

תעריפי הגיבוי ודאי נקבעים על-ידי הרשות.

א' שניידר:

אדוני היו"ר, אתה ביקשת שזה ייקבע על-ידי הרשות, לכן הוספתי כאן "לרבות תשלומים עבור מתן שירותי תשתית ושירותי גיבוי".

ש' ברובנדר:

אליבא דרן מוסנזון, תעריפי גיבוי גם יכולים להיקבע על-ידי הרשות. תסביר את זה.

ר' מוסנזון:

יחידות גדולות אמורות להיות מתואמות עם הפיקוח המרכזי והשינוע המרכזי של חברת חשמל, הן לא יכולות לפעול בצורה לגמרי חופשית ואז ההסכם הוא יותר מורכב. לכן ההסכמים במקרה כזה נעשים בהתייעצות עם הרשות ופה נדרש שיקול דעת יותר רחב והוא נשאר אצל המשרד. זה מופיע אחר כך בסעיף 19. זאת אומרת, זה לא בתעריפים--

היו"ר ג' גל:

אני מוכן להשאיר בסימן שאלה את ההגדרה של "תעריפים" וללכת אחר כך לסעיף 19.

ד' ליפשיץ:

בסעיף 2 אנחנו מציעים להוסיף סעיף (ג) שיאמר: "ניתן רשיון, יפעל בעל רשיון לפי תנאי רשיונו". היה סעיף כזה רק לגבי בעל רשיון ייצור ואנחנו מציעים שזה יהיה לגבי כל בעלי הרשיונות.

א' שניידר:

ובכן, סעיף 2(ג): "ניתן רשיון, יפעל בעל הרשיון בהתאם לתנאי רשיונו".

סעיף 4(ב) שונה: "רשיון ספק שירות חיוני יכלול, בנוסף להוראות סעיף קטן (א), הוראות בדבר חובת רכישת חשמל מיצרן חשמל פרטי ויכול שיכלול הוראות בדבר חובת מתן שירותי תשתית" - שזה העברת חשמל וחלוקה - "וכן חובת מתן שירותי גיבוי".

היו"ר ג' גל:

מתי יוצא הרשיון הזה?

א' שלגי:

תוך שנה מקבלת החוק.

ד' ליפשיץ:

העניין של שירותי תשתית - צריך "יכול שיכלול"? אני חושבת שצריך להיות כתוב: "ויכלול שירותי תשתית" כי ברגע שאנחנו מאפשרים את המכירה של יצרנים פרטיים, צריך שיהיה "ויכלול שירותי תשתית" ולא "יכול שיכלול". כלומר יכתב: "וכן חובת מתן שירותי תשתית וחובת מתן שירותי גיבוי".

ר' פלד:

אבל אם הוא I.P.P, הוא לא צריך את זה.

ד' ליפשיץ:

אבל הרשיון לאותו יצרן פרטי, צריך שיכלול שירותי תשתית, שזו לא תהיה אפשרות אלא חובה.

א' שניידר:

"ויכלול הוראות בדבר חובת מתן שירותי תשתית ושירותי גיבוי".

ס' אלחנני:

מה עם העניין של המדינה, שלמדינה יש הזכות לעסוק בכל תחום? זה היה קשור לחובת הרישוי.

ב' אבלין:

לא בכדי לא כללנו את זה.

ס' אלחנני:

אני רק מזכירה לכם, אני לא אומרת שצריך לכלול את זה.

ב' אבליון:

היתה פה בקשה לכלול סעיף שלפיו המדינה יכולה, לפי שיקול דעתה, לעשות את כל הפעולות או חלקן של בעל הרשיון. אנחנו התנגדנו לסעיף הזה משום שמשניתן רשיון למישהו, אי אפשר לשלול את זכויותיו באופן שרירותי על-ידי המדינה. לעומת זאת, הכנסנו שני סעיפים - אחד שהמדינה עשויה או מותר לה להיכנס ולעשות פעולות בשעת חירום. שניים, כאשר בעל הרשיון איננו ממלא את חובותיו אז המדינה יכולה להיכנס, אבל לא באופן שרירותי. לכן לא כללנו את זה כאן.

א' שניידר:

עכשיו אנחנו עוברים לסעיף 7 (בנוסח הכחול זה היה סעיף 6, אך הפכנו את הסדר של הסעיפים). במסגרת השיקולים למתן רשיון, הוספנו "תרומת מתן הרשיון לתחרות במשק החשמל".

היו"ר ג' גל:

פה לא אמרנו שהוא צריך להתייעץ עם הרשות?

ס' אלחנני:

אני חושבת שהשר יכול לתת את הרשיונות על פי מטרות החוק - וזה לשיקולכם, אם תכניסו את סעיף המטרות. כי מטרות החוק כוללות חלק מהשיקולים למתן רשיון. אם תוגדרנה מטרות החוק ברישה, ודאי שקודם כל צריך לתת את הרשיון על פי מטרות החוק.

א' מעוז:

בזמנו החלטנו שנכתוב: "בבואו להחליט אם לתת רשיון או לאשר העברת בעלות" וזה נשמט. זה מאוד חשוב.

ש' ברובנדר:

אנחנו לא עוסקים בהעברת בעלות.

ד' ליפשיץ:

זה הוסף ברישה של סעיף 7 - "אישור לפי סעיף 11". זאת אומרת שזה כולל גם אישור להעברה.

א' מעוז:

בסדר.

ס' אלחנני:

מדיניות הממשלה בתחום מבנה משק החשמל צריכה להיכנס, לפי דעתי, למטרות החוק; תרומת מתן הרשיון לרמת השירותים לציבור - זה גם כן ממטרות החוק. טובת ציבור הצרכנים - בוודאי צריך להיות במטרות, כי החוק נועד עבור ציבור הצרכנים. כנ"ל תרומת מתן הרשיון לתחרות במשק החשמל. לעומת זאת, לא נכנס פה העניין של הקטנת הריכוזיות במשק, שכן נכנס במטרות החוק כפי שאני הגדרתי אותן כשכתבתי "על פי המדיניות הכלכלית של הממשלה". איכות הסביבה - זה לשיקולכם אם להכניס כאן או לא, כי חלק אמרו שצריך להכניס את זה. השיקול התעריפי, זאת אומרת כל העניין שאתה צריך להתייעץ גם עם ה-P.U.C בתעריפים--

קריאה:

לא.

ס' אלחנני:

רק הזכרתי מה שאמרו פה.

היו"ר ג' גל:

חברים, אם אחרי שנסכם את מטרת החוק נחשוב שמהו פה מיותר, נוציא אותו. בסעיף 6 היתה הצעה שכאשר השר בא לקבוע, הוא חייב להתייעץ עם הרשות. מה סיכמנו?

א' שניידר:

ליד סעיף 6 החדש רשמתי לעצמי הוראה: חובת התייעצות עם הרשות. לא הכנסתי את זה כי לא ידעתי אם זה סוכס או לא סוכס.

א' שלגי:

נכתוב בסעיף 6(א): "השר רשאי לקבוע, בהתייעצות עם הרשות".

א' שניידר:

בסדר.

א' מעוז:

בסעיף 7 לא הכנסתם פיסקה של הריכוזיות במשק וזה בסדר. עכשיו יש כאן הנושא של התייעצות. בסעיף 6 לפי דעתי היה רצוי להתייעץ גם עם מנהל הרשות וגם עם הממונה על הגבלים עסקיים.

היו"ר ג' גל:

אילן מעוז, אנחנו לא מתחילים לפתוח דברים מחדש. סיכמנו בהתייעצות עם הרשות, הולכים הלאה.

ד' ליפשיץ:

על מה מתייעצים עם הרשות - כדי לעשות תקנות?

י' חורש:

זה משונה.

א' שניידר:

כשכותבים בסעיף 6 "השר רשאי לקבוע", הכוונה היא בתקנות ואז הוא רשאי לקבוע בתקנות את אמות המידה, דרכי בחירה בין מבקשי רשיון, נהלים וכללים. לאיזה מהדברים האלה אתם רוצים את ההתייעצות, האם לכולם או רק לראשון או לאף אחד?

ש' ברובנדר:

אף אחד.

היו"ר ג' גל:

אני רוצה לרענן את זכרונכם. היתה פה דעה שבכלל מקובל בארצות אחרות שבדברים האלה קובעת הרשות, ה-P.U.C, ולא קיבלנו את זה. אחר כך באו ואמרו: אם כך, לפחות שיתיעצו עם הרשות. אז עכשיו נתחיל דיון מחדש כדי להוריד את זה?

א' מעוז:

המינימום צריך להיות התייעצות.

א' שניידר:

"השר רשאי לקבוע בהתייעצות עם הרשות" וכו'.

היו"ר ג' גל:

הוא יתייעץ ואחר כך יחליט, ואני מניח שכשמתיעצים זה משפיע גם על שיקול הדעת.

א' שניידר:

נעבור לסעיף 16 שניסחנו אותו מחדש ואני חושבת שכדאי לקרוא את כולו: "(א) בעל רשיון ספק שירות חיוני - (1) יתן שירות לכלל הציבור באמינות וביעילות, בהתאם לאמות המידה שקבעה הרשות לפי סעיף 29(2), והכל לפי תנאי רשיונו ולפי כל דין; (2) ירכוש חשמל מיצרן חשמל פרטי ויתן שירותי תשתית ושירותי גיבוי, הכל בהתאם לתנאי רשיונו; (3) יתן שירותי גיבוי לבעל רשיון לייצור עצמי, לבקשתו; (4) יפעל להבטחת מתן מלוא שירותיו במשך כל תקופת רשיונו, לרבות מתן שירותים לפי תוכנית הפיתוח שתאושר לפי סעיף 18, תוך עשיית כל הפעולות הדרושות למתן השירותים".

י' חורש:

בסיכום שלנו עם דרורה ליפשיץ, סיכמנו על שני תיקונים נוספים בסעיף 16(א). בפסקה (2) יהיה: "הכל בהתאם לתנאי רשיונו ולפי כל דין" ואותו הדבר גם בפסקה (3).

היו"ר ג' גל:

מה זה משנה?

י' חורש:

זה משנה, כי בתנאי הרשיון יגידו לנו אלו שירותי גיבוי לתת ואיך ניתן את שירותי הגיבוי.

א' מעוז:

אחד התנאים של בעל רשיון, שהוא חייב לפעול על פי כל דין. זה נמצא בתנאי הרשיון אז למה צריך להכניס את זה כאן?

י' חורש:

זה חשוב שיגידו לי באיזו צורה אני צריך--

היו"ר ג' גל:

אם זה לא פוגע במשהו, נכניס את זה.

ח' אילתה:

יש פה בלבול בין המועצה והרשות.

א' שניידר:

נגיע לזה. אני שמתי לב לזה אבל כבר לא היה לי זמן לתקן.

א' מעוז:

בסעיף 16(2) צריך לכתוב: "ויתן שירותי תשתית ושירותי גיבוי באופן שוויוני, הכל בהתאם לתנאי רשיונו". מר ברובנדר, האמן לי שכדאי להדגיש את זה.

א' שניידר:

כדאי. אני מוסיפה בסעיף 16(2) "באופן שוויוני".

ש' ברובנדר:

אני לא יודע מה זה אומר אבל לא חשוב.

א' שלגי:

אחד שצריך 100 מגוואט יקבל כמו אחד שצריך 1 מגוואט.

י' ורדי:

באופן שוויוני בעלויות וכו'.

ש' ברובנדר:

לדעתי זה רק מבלבל.

ר' פלד:

יש כמויות שונות, יש מרחקים שונים, לכן לדעתי זה לא מוסיף, זה גורע.

א' שניידר:

אבל שלא ייווצר מצב שמישהו יופלה לרעה.

א' שלגי:

ברגע שזה שקוף ורואים את הדברים האלה ואין סודות, אחד רואה מה קורה אצל השני אז אין בעיות. חבל להוסיף את זה.

י' ורדי:

אני חושב שצריך להגיד שהנגישות חייבת להיות.

א' שלגי:

בסעיף 4(ב) הגדרנו את הנגישות, כתוב שם שהוא חייב לתת שירותי גיבוי.

ב' אבלין:

אבל לא שוויוני, לאחד פחות ולאחד יותר.

א' מעוז:

אני לא מתכוון לשווה אלא שוויוני, לא מפלה.

א' שלגי:

לנושא של "באופן שוויוני" כאן, אחר כך תהיה פרשנות מסובכת.

היו"ר ג' גל:

טוב, תוריד את זה ותמשיכי.

ר' מוסנזון:

סעיף 16(ג) צריך להיות עקבי עם הגדרת "תעריפים". לכן צריך להיות: "יגבה תשלומים עבור שירותיו לצרכן לפי תעריפים שתקבע הרשות".

י' ורדי:

לצרכן או ליצרן פרטי.

א' שניידר:

לכן כתבנו "תשלומים", בלי לכתוב למי, כדי שלא תהיה אי בהירות.

ר' מוסנזון:

זה צריך להיות בעקביות עם ההגדרה של תעריפים.

א' שניידר:

עוד לא גמרנו את ההגדרה של "תעריפים", היא נשארה בינתיים פתוחה.

ר' מוסנזון:

אבל כפוף לסיום של ההגדרה, צריך לכתוב גם פה. תחברי את זה יחד. אם נתקן שם כמו שאמרנו, אז נתקן גם פה.

ב' אבלין:

בסעיף 16(ד), למה כתוב "השר רשאי להתיר בתקנות לבעל רשיון ספק שירות חיוני שלא לתת את השירות ... אם לא שולמו...". האם השר רשאי להתיר לבעל הרשיון שלא לתת את השירות אם לא שילמו לו? זה צריך להיות יותר קטגורי. אם האדם לא משלם עבור חשמל, לא צריך היתר מיוחד.

א' שניידר:

נדמה לי שכך זה היה גם בנוסח הכחול (שם זה היה בסעיף 16(ג)).

ד' ליפשיץ:

אנה שניידר, נעשה שינוי נוסח ובמקום "להתיר" אולי כדאי: "לקבוע כללים, תנאים ומקרים שבהם בעל רשיון יכול לא לתת את השירות".

א' שניידר:

בסדר. "השר רשאי לקבוע כללים, תנאים ומקרים שבהם בעל רשיון ספק שירות חיוני יהיה רשאי שלא לתת את השירות" וכו'.

אני עוברת לסעיף 19 שכולו חדש: "(א) השר רשאי, משיקולים של טובת משק החשמל, לקבוע ברשיונו של יצרן חשמל פרטי כי הוא ימכור חשמל לבעל רשיון ספק שירות חיוני או לאחר, הכל לפי תנאי רשיונותיו".

היו"ר ג' גל:

מה זה אומר?

א' שלגי:

הוא יכול למכור או לספק שירות חיוני של חברת חשמל או יכול למכור לאחר, וזה הצרכן הפרטי. זה ה-wheeling.

היו"ר ג' גל:

אבל המינוח פה צריך להיות "השר רשאי"?

א' שניידר:

משיקולים של טובת משק החשמל, הוא רשאי לקבוע ברשיונו של יצרן חשמל פרטי כי הוא ימכור חשמל לבעל רשיון ספק שירות חיוני או לאחר, הכל לפי תנאי רשיונותיו.

ש' ברובנדר:

למה "רשיונותיו" ולא "רשיונו"?

היו"ר ג' גל:

אבל השר יכול גם לקבוע אחרת.

י' ורדי:

הוא גם יכול לקבוע חלק ככה וחלק ככה.

ר' פלד:

זאת הכוונה.

היו"ר ג' גל:

אני לא מבין את זה.

א' שלגי:

אני רוצה להסביר. אנחנו כרגע תחת מערכת כללים, שהממשלה החליטה שיש 10% של יצרנים פרטיים. אנחנו אומרים שבמסגרת ה-10%, מי שיזכה להיות אחד מבעלי "הרשיון הירוק", יצרן חשמל בישראל, יהיה רשאי להחליט ביום שהוא ספק לציבור כמה חשמל הוא ימכור לרשת של חברת חשמל וכמה חשמל הוא ימכור למישהו אחר - למפעל או ללקוח אחר. ההחלטה הזאת צריכה להיות באיזשהו יום, מאחר שבחוזים שעורכים מול ספק השירות החיוני, מול חברת החשמל היום, חברת חשמל למעשה מתחייבת בחוזה שמורכב מרכיבים - אחד, הנושא של capacity, שהוא מרכיב ההוצאות הקבועות של התחנה; הנושא השני הוא energy, ההוצאות המשתנות. זה מבטיח שליצרן הזה תהיה זמינות לחברת חשמל, לפי החלטות של הרשת מתי להיכנס ולצאת מתוך המערכת. אם יצרן פרטי מחליט שהוא רוצה להיות כולו בחברת חשמל וליהנות מזה שהוא מקבל גם מרכיב קבוע של ההוצאות הקבועות שלו, הוא לוקח על עצמו פחות סיכון, יהיה לו פחות חשמל עודף שהוא יוכל למכור למישהו אחר בתוך הרשת. חייב להיות פה איזון בין שני הדברים, וזה צריך להיות באיזשהו יום של קבלת הרשיון שהיצרן הפרטי צריך להחליט איך הוא משחק את המשחק. הוא לא יכול להיות במצב שהוא חופשי לגמרי בתוך המערכת ולשיקול דעתו יהיה מתי את כל הכמות הוא מוכר לאחר ומתי את כל הכמות הוא מוכר לחברת חשמל. במקרה כזה הרשת פשוט תמוטט, להערכתנו.

י' ורדי:

הרשת לא תמוטט בגלל שאם הוא מוכר לאחר או לחברת חשמל, זה אותו הדבר. הבעיה היא בשיקולים של תכנון המערכת.

ר' פלד:

תכנון המערכת והוצאות עודפות. לא יתכן שמישהו יקבל ממך את ה-capacity וימכור לאחר, כי אז הוא ירוויח פעמיים.

י' ורדי:

זה גם לא נכון, מפני שאם הוא התחייב לך על ה-capacity והוא מוכר לו את ה-energy אז עם השני הוא יצטרך לעשות חוזה שהוא יצטרך להפסיק את זה ברגע שאתה תיתן קריאה ל-capacity. זו אופטימיזציה של המערכת.

ר' פלד:

זאת כוונת הסעיף. אם יש הערות ניסוח, אפשר לשמוע.

היו"ר ג' גל:

ראשית כל תגידו בלשון פשוטה מה צריך להיות הסעיף הזה, אחר כך המשפטנים ינסחו.

י' ורדי:

בלשון פשוטה - חברת חשמל יכולה להגיד לאדם: 'אני רוצה את התחנה שלך on call, אני משלמת לך בשביל ה-capacity כדי שהתחנה שלך תעמוד וכשאני ארצה, אני אשתמש בה'. ואז השאלה מה קורה כשחברת חשמל לא רוצה להשתמש, האם אותו אדם יכול למכור למישהו אחר או שהוא צריך לשבת ולא למכור. מבחינת אופטימיזציה של המערכת, במקרה כזה הספק הפרטי יכול למכור למישהו אחר אבל להגיד לו: 'אני מוכר לך, אבל תדע לך שאני ב-notice של מה שהוסכם עם חברת חשמל, שתוך שעה, 30 דקות, 8 שעות או אפס דקות, אני מפסיק לך את ההספקה'. ואז החוזה שלו עם היצרן הפרטי צריך להיות כזה שלא יפגע במחויבות שלו לחברת חשמל, דבר שחברת החשמל משלמת בשבילו.

היו"ר ג' גל:

מה קורה אם יצרן פרטי עושה הסכם עם צרכן פרטי ויש לו עודף?

י' ורדי:

אלה דברים שאני לא חושב שתוכלו להיכנס אליהם בחוק, אלו דברים שצריך לסדר בין מר ברובנדר לבין פרופ' אילתה. אני חושב שפעם בשנתיים-שלוש צריך לתת ליצרן הפרטי אפשרות לשערך את מערכת החוזים שלו. בוודאי שהוא לא יכול לעשות את זה כל יום, בוודאי שהוא לא יכול לעשות את זה פעם אחת בעשרים שנה, אבל זה לא המקום לפתור את הבעיות האלה.

ש' ברובנדר:

יש וריאנט נוסף. נגיד שמישהו מקים מפעל שעובד 8,760 שעות בשנה ולפי התוכנית הוא בנה אותו כדי לספק חשמל 3,000 שעות לחברת חשמל ובזה הוא מכסה לעצמו את כל העלויות. עכשיו יש לו 4,000 שעות חופשיות. במסגרת הסעיף הזה אנחנו מאפשרים לו למכור את החשמל של 4,000 השעות העודפות האלה למי שהוא רוצה ובתעריפים שיסכימו שניהם כעסקאות מרצון. לכן התעריף לא חל על זה.

י' ורדי:

דרך אגב, העניין של העיסקה מרצון - סעיף 19(ג) - לא נראה לי בכלל, כי חברת חשמל לא תעשה שום עיסקה.

ש' ברובנדר:

למה לא? היום היא עושה אז למה שלא תעשה בעתיד? היום יש לה עסקאות spot.

י' ורדי:

לא כתוב כאן שמדובר על עסקאות spot.

א' מעוז:

יצרן פרטי עשוי למכור חשמל לרשת והוא עשוי גם למכור חשמל למישהו בשכנות שלו, קרוב לחצרים, גם לא דרך הרשת.

ש' ברובנדר:

מה זאת אומרת "לא דרך הרשת"?

א' מעוז:

אני אסביר. יכול להיות אדם שמקים תחנת כוח בקירבת קיבוץ כלשהו ובחצרים הקרובים יש מישהו שדורש את החשמל שלו, מוכן לקנות את זה ממנו. הוא לא עושה את זה דרך הרשת הכללית של חברת חשמל, בשכנות הוא מוכר לו את זה. הוא יכול כמובן למכור גם דרך הרשת, זאת אומרת הוא חייב להעביר את החשמל דרך הרשת של חברת החשמל שהיא הספק החיוני ולמכור את זה למישהו אחר.

א' שלגי:

במקרה כזה אותו יצרן מקבל שני רשיונות: רשיון אחד על החלק שהוא מוכר דרך הרשת ורשיון אחד של יצרן עצמי לחצר הקיבוץ.

א' מעוז:

עכשיו בוא נדבר על הרשיון לאדם שרוצה להיכנס לשני חוזים - יש לו חוזה אחד עם צרכן גדול והוא גם נכנס להסכם עם חברת חשמל, זאת אומרת הוא מוכר לספק החיוני. אדם כזה, שנכנס לחוזה עם צרכן גדול וגם עם חברת חשמל, אסור להפלות אותו. הוא צריך לפעול לפי אותם כללים בהשוואה ליצרן שמוכר רק לרשת, וזה לא עניין של אס הוא מתקשר עם צרכן גדול אחר. כלומר, נניח שליצרן יש 20 מגוואט; לגבי 10 מגוואט הוא רוצה להתקשר התקשרות פרטית עם צרכן אחר ו-10 מגוואט הוא רוצה למכור לרשת. אתה יכול להעמיד לו דרישות לגבי ה-10 מגוואט שהוא מוכר לרשת, בדיוק כמו שאתה מעמיד ליצרן שרוצה להתקשר רק עם הרשת. מר ברובנדר, מה זה עניין של ה-10 מגוואט שהוא מוכר לצרכן האחר? מה זה עניין של אס אני מתקשר עם מישהו אחר לגבי חלק מהייצור שלי ולגבי חלק אני מתקשר אתך? לגבי ה-10 מגוואט שאני מוכר לחברת חשמל, אתה צריך לתת לי בדיוק אותם תנאים כמו ליצרן שמתקשר רק אתך.

י' ורדי:

הרי לא תגמרו את זה כאן, תשאירו את זה לחקיקת משנה.

ש' ברובנדר:

הנקודה היחידה, וחה"כ גל אמר: 'תסבירו לי את השיטה'--

היו"ר ג' גל:

אני מבקש שתגידו לי בגדול - יש יצרן פרטי, מה הוא יכול לעשות עם החשמל שלו?

י' ורדי:

קודם כל הוא מוכר שני דברים - הוא מוכר capacity והוא מוכר energy. אתן לך דוגמא ממים - אתה מגדיר לו: (א) את גודל הצינור כדי לדעת כמה מים תוכל לקבל בשיא; (ב) את כמות המים. את שני הדברים האלה - ה-capacity וה-energy - הוא יכול למכור או לחברת חשמל או לצרכן פרטי או גם לחברת חשמל וגם לצרכן פרטי. הוא יכול להגיד לחברת חשמל: 'אני שם צינור גדול, אבל כל זמן שאתם לא מושכים חשמל אני מוכר לשדה השכן. ברגע שאתם תרצו, אני סוגר לשדה השכן ונותן לכם'. ובכן, יש לו ארבעה דברים שהוא יכול למכור: capacity לחברת חשמל ו-capacity לצרכן פרטי, energy לחברת חשמל ו-energy לצרכן פרטי. את ה-inter relations האלה צריך לקבוע, וגם אם נשב כאן עד הבוקר אני לא מאמין שנקבע את זה.

א' שלגי:

תשאיר את זה לתקנות.

י' ורדי:

או לתקנות או לרשיון.

היו"ר ג' גל:

זאת אומרת, אם הוא מודיע לחברת חשמל שבמסגרת ה-10% הוא נותן לה חלק מהחשמל, היא צריכה לקחת את זה.

א' שלגי:

כן, אבל את כל הדברים האלה צריך לקבוע ברשיון.

י' ורדי:

אתה מתכוון ל-10% energy או 10% capacity?

קריאה:

10% capacity.

היו"ר ג' גל:

האם הנוסח של סעיף 19 עונה על מה שאמרתם פה עכשיו?

ס' אלחנני:

בסעיף 19(א) כתוב: "השר רשאי ... לקבוע ברשיונו של יצרן חשמל פרטי כי הוא ימכור חשמל לבעל רשיון ספק שירות חיוני". זה כאילו השר מחייב אותו, בעוד שהוא צריך רק לקבוע את התנאים.

היו"ר ג' גל:

אני שואל עכשיו את אנה שניידר ואת חברי ועדת ורדי - האם מה שאמרתם זה מה שכתוב כאן?

א' שלגי:

יש ויכוח על ה"רשאי", אבל אמרנו לכל אורך השנה האחרונה שבחוק לא עושים ציוויים על שרים ולכן המחוקק פונה במילה "רשאי". אם יגידו שהחוק יכול לצוות על שרים, אז לא נכתוב שהשר רשאי אלא חייב.

ז' אפיק:

גם רשאי ברוב המקרים זה חייב.

ד' ליפשיץ:

אבל כאן זה "רשאי לקבוע ... כי הוא ימכור חשמל לבעל רשיון ספק שירות חיוני או לאחר" - או לזה או לזה.

היו"ר ג' גל:

אם אני קורא את סעיף 19(א), אז אני מבין שהשר יכול לומר לו: 'אתה תמכור רק לזה או רק לזה'.

ר' פלד:

נכון, חסר פה משהו. כתוב שהוא ימכור או לספק שירות חיוני או לאחר, ולדעתי הוא יכול למכור או לספק שירות חיוני או לאחר או לשניהם.

י' ורדי:

לאיזו תקופה?

ר' פלד:

את זה השר יקבע ברשיון מעת לעת.

היו"ר ג' גל:

זה לא איכפת לי, זה בסדר שהוא יקבע ברשיון אבל זה לא מה שמנוסח פה.

א' שניידר:

צריך לכתוב שזה יכול להיות או לספק שירות חיוני או לאחר או לשניהם, כלומר זה לא חייב להיות רק לזה או רק לזה.

היו"ר ג' גל:

יש לי בעיה שמה שאתם אומרים לי זה לא מה שאני רואה ומה שאני רואה זה לא מה שאני שומע.

ד' ליפשיץ:

האם ההחלטה היא שהשר לא יהיה רשאי לחייב למכור רק לספק שירות חיוני?

היו"ר ג' גל:

הבעיה היחידה היא שהוא לא יכול להגיד: ביום שני אני עושה ככה, וכעבור שבוע אני עושה ככה. הוא צריך לתת התחייבות לפרק זמן. חברת חשמל זה לא פינג-פונג. אז בתקנות תקבעו אם זה אחת לשלוש שנים או לשנתיים, אבל אנחנו באים ואומרים שיצרן פרטי יכול למכור לצרכן פרטי, הוא יכול למכור לחברת חשמל, הוא גם יכול למכור חלק לזה וחלק לזה.

י' ורדי:

לפי מה שייקבע ברשיון.

א' שניידר:

זה מה שכתוב פה.

ד' ליפשיץ:

השאלה אם זה לפי מה שייקבע ברשיון או לפי מה שיחליט היצרן הפרטי.

היו"ר ג' גל:

לא לפי הרשיון אלא מה שהיצרן הפרטי יחליט.

ד' ליפשיץ:

על פי מה שהיצרן הפרטי יחליט - זה לא מה שכתוב פה.

ר' פלד:

מה שהוא יחליט, יהיה כתוב ברשיון.

ד' ליפשיץ:

אז אפשר להגיד: בהתאם לבקשתו של יצרן חשמל פרטי. אפשר לכתוב: "השר יקבע ברשיון בהתאם לבקשתו של יצרן חשמל פרטי למי הוא מוכר".

א' שלגי:

היצרן הפרטי יכול להחליט ביום העי"ן: אני מוכר 70% לחברת חשמל ו-30% לצרכן פרטי.

ס' אלחנני:

גם ספק השירות החיוני צריך לדעת איך לנהל את העניינים שלו. פה קובעים רק: זה מוכר להוא, אבל הקונה צריך לדעת.

היו"ר ג' גל:

ביום שאמרו שמגבילים את זה רק ל-10%, לזה התכוונו. אבל את ה-10% הוא חייב לקחת, רק שאי אפשר להגיד לו היום ככה ומחר ככה.

ס' אלחנני:

אתה אמרת לו: 10%, אבל הוא גם יכול להחליט איפה הוא לוקח את זה.

א' שניידר:

אולי נגיד כך: "על פי בקשתו של יצרן חשמל פרטי יקבע השר ברשיונו כי הוא ימכור חשמל לבעל רשיון ספק שירות חיוני או לאחר".

י' ורדי:

אבל פעם בתקופה של כמה שנים צריך לתת אפשרות לשנות.

ס' אלחנני:

איפה השיקולים של הקונה? בעל רשיון ספק שירות חיוני הוא צריך להחליט.

ז' אפיק:

אני חושב שאי אפשר להפוך את משרד האנרגיה לרשם רשיונות שכל יום פונים אליו. אני חושב שבעיקרון הסמכות הזו צריכה להיות ברשיון, ולגבי השאלה מתי הוא יספק לזה ומתי הוא יספק לזה - על זה ינהלו הצדדים את העסקים שלהם ביניהם ולא משרד האנרגיה.

י' ורדי:

זאב אפיק, אם היה שוק משוכלל, היית צודק. אבל כשיש שוק של קונה אחד, אתה לא צודק.

ז' אפיק:

אבל תאר לעצמך מה יהיה מינהל החשמל כשכל פעולה כזו תגיע אליו.

י' ורדי:

זו לא בעיה כי אין כל כך הרבה יצרני חשמל.

ז' אפיק:

היום אין אבל בעוד עשרים שנה יהיו. אנחנו בונים חוק לתקופה ארוכה.

י' ורדי:

אז בעוד עשרים שנה תשנו את החוק, קודם בוא נראה שמהו מתחיל.

היו"ר ג' גל:

רבותיי, נניח שאני מנהל את חברת חשמל ואני רוצה לקחת את כל היצרנים האלה ו"לנפנף" אותם. אם תשאיר את זה לי למשא-ומתן, אז אני מנפנף את כולם. באו ואמרו: מגבילים את הכמות, אומרים רק 10%, ומחייבים את חברת החשמל לקנות. אז איזה משא-ומתן יהיה? אם חברת החשמל תסכים או לא תסכים? הרי קבעו בהגדרה שהיא

חייבת במסגרת של 10%, לכן גם אמרתי שאני לא הולך להעלות את ה-10% על אף שהיו דעות שזה לא מספיק. יישארו ה-10%, אבל חברת החשמל חייבת לקנות. אלא מאי? היצרן הפרטי לא יכול להגיד: 'היום אני נותן לה ומחר אני לא נותן לה'; לזה אני מסכים. אז מעת לעת אפשר לקבוע בתקנות שהוא יכול אחת לשלוש שנים או מסיבות בלתי רגילות לבקש אישור, אבל אי אפשר להשאיר את זה ביניהם. אם נשאיר את זה ביניהם, חברת החשמל "תנפנף" אותם. אם נשאיר ביניהם את הקביעה מי מתחבר או מי לא, אז כולם יהיו ברחוב עם המכנסיים למטה.

קריאות:

היצרן קובע.

א' שלגי:

אנחנו מאפשרים ליצרן פרטי לקום ולהחליט ביום העי"ן כמה הוא רוצה למכור לחברת חשמל וכמה למישהו אחר. אחרי שנקבעו כללי המשחק, עם זה משחקים עד שיש סיבה טובה לשנות כשהיצרן בא ואומר: 'אני רוצה למכור יותר לחברת חשמל או פחות'.

היו"ר ג' גל:

אנה שניידר, מה הנוסח המוצע?

א' שניידר:

"על פי בקשתו של יצרן חשמל פרטי יקבע השר ברשיונו כי הוא ימכור חשמל לבעל רשיון ספק שירות חיוני או לאחר".

א' מעוז:

מה זה "ימכור"? הוא זכאי למכור.

ד' ליפשיץ:

נכתוב: "כי הוא רשאי למכור".

ר' מוסנזון:

במקום "על פי" את יכולה לומר "בהתחשב" כי אולי יש לשר גם שיקולים אחרים.

א' מעוז:

אני חושב שצריך להוסיף: "או למכור לרשת".

א' שניידר:

הכללים זה סעיף קטן (ב).

ד' ליפשיץ:

אבל סעיף (ב) לא אומר למי הוא רשאי למכור. הכללים הם רק לעניין מהות העסקאות אבל לא למי הוא ימכור.

א' שניידר:

נכון, למה צריך לקבוע למי הוא ימכור?

היו"ר ג' גל:

לא למי. צריך לקבוע איזשהו מינימום כדי שתהיה יציבות.

י' ורדי:

בכללים צריך להוסיף גם באיזו תדירות ובאלו נסיבות הוא יוכל לשנות.

י' שאשא:

שניתן יהיה לשנות את זה מעת לעת - צריך כאן הסמכה לתקנות, אחרת זה יהיה קבוע להרבה שנים.

היו"ר ג' גל:

זה כתוב בסעיף (ב).

א' שניידר:

בסעיף 19(ב) כתוב: "עסקאות עם בעל רשיון ספק שירות חיוני כאמור בסעיף 16(א)(2) ו-3(3) ובסעיף קטן (א), ייערכו בהתאם לכללים שיקבע השר, ובהם עקרונות לקביעת תשלומים, כמויות חשמל ומועדי רכישה לפי העניין; כללים בדבר תשלומים ייקבעו בהתייעצות עם הרשות". סעיף (ג): "בעל רשיון ייצור עצמי רשאי למכור חשמל לבעל רשיון ספק שירות חיוני, כפי שיוסכם בין הצדדים". פה אנחנו צריכים לחזור להגדרה של בעל רשיון ייצור עצמי.

י' ורדי:

יש לי פה שתי הערות. אחת, בסעיף 19(ב) צריך להוסיף שיקבעו גם באיזו תדירות או מתי מותר לו לשנות את ה--

ר' פלד:

כתוב: "מועדי רכישה".

י' ורדי:

מועדי רכישה - זה אומר לאיזה אורך תקופה. יש מועדי רכישה וגם העיתוי של שינוי מועדי הרכישה.

א' שניידר:

אפשר לכתוב: "מועדי רכישה ושינויים".

ד' ליפשיץ:

ושינוי מועדי הרכישה או שינוי זהות המוכר.

י' ורדי:

לא שינוי זהות המוכר, אלא שינוי זהות הקונה או שינוי כמויות הקונה.

א' שניידר:

כתוב: "כמויות חשמל".

י' ורדי:

הערה שנייה - אני לא יודע מה זה "קביעת תשלומים". אם הכוונה לקביעת גובה התשלומים, לפי דעתי את זה חייב לקבוע ה-P.U.C. זה לא עניין של השר.

א' שניידר:

אבל אמרתם שזה גיבוי ו--

ר' מוסנזון:

יוסי ורדי, תרשה לי להסביר לך למה זה לא הולך. אותו דבר שדיברת עליו - energy ו- capacity - הוא אינדיבידואלי לכל יצרן מפני שהסוגים הם אחרים. אבל שיקול הדעת של הרשות נקבע והיא קובעת תעריפים אחידים לכולם. הכניסה לכל אחד - וזה כלול גם באופרציה בתוך החוזה - - -

י' ורדי:

סליחה, אני אתקן אותך. כשתבואו לבדוק איך קובעים את התעריפים, אתם תראו שאתם חייבים לעשות מודל הסתברותי מתימטי. אין דרך אחרת. אדון אילתה יצטרך שני מודלים - (1) מודל של ייצור; (2) מודל של זרימה כדי לקבוע את עלויות ההובלה. הוא יצטרך מודל של רשת, אחרת הוא לא ידע אם כשמישהו מקים תחנה זה מגדיל את הזרימה במערכת או מקטין את הזרימה במערכת, כל דבר משנה. כשאתה לוקח יצרן פרטי ומוסיף אותו למערכת, זה כמו שהוספת תחנה או כמו שהוספת צרכן. את הדברים האלה אין שום צ'אנס שהשר יוכל לעשות. את כל ה-P.U.C מקימים בשביל שיהיה סוף-סוף מקום אחד שבו יקבעו מחירים לפי מתודולוגיה.

היו"ר ג' גל:

אני רוצה להבין - כשאומרים קביעת תשלומים, האם הכוונה היא לתשלומי הולכה למשל?

ר' מוסנזון:

גם הולכה, גם גיבוי - זה מכלול שלם - וזו גם אופרציה בתוך החוזה, מפני שעל פי רוב הגיבוי זה לא רק מתן חשמל חילופי אלא גם הכפפה, זאת אומרת התפקיד של הקונטרול המרכזי הוא גם לשמור על היציבות של המערכת.

היו"ר ג' גל:

אתה לא סומך על הרשות שהיא תביא את כל זה בחשבון?

ר' מוסנזון:

לרשות יש תפקידים מאוד מוגדרים. אם תגלגל עליה את האחריות בדברים כאלה, היא לא תוכל לעסוק בתפקידים הכל כך חשובים ומכריעים של קביעת התעריף.

י' ורדי:

אבל מה שמקבל יצרן פרטי זה חלק מהתעריף.

היו"ר ג' גל:

לא.

ר' מוסנזון:

במקום שדרוש שיקול דעת, אתה לא מפריט את הממשלה. רק בדברים שאתה יכול להגדיר טוב מאוד את שיקול הדעת בחוק מראש, אתה מקים רשות. אבל במקום ששיקול הדעת הוא רחב, אתה לא מפריט את הממשלה.

י' ורדי:

רבותיי, אתה רוצים חוס נטול חומין.

היו"ר ג' גל:

מה שביקשנו להכין בישיבה הקודמת זו הצעה שיצרן פרטי יכול למכור לצרכן פרטי ויכול למכור לחברת חשמל, יכול שימכור לשניהם ואת מחיר ההולכה כולל הגיבוי והרזרבה תקבע הרשות. זה היה הסיכום בפעם הקודמת, אזי יכול להיות שהממשלה יכולה גם להגיש סעיף נוסף אבל לא יכול להיות--

ר' מוסנזון:

אתה יכול לכתוב בחוק בדברים אבל את הפיסיקה של החשמל קבע אלוהים, לא המחוקק. יש דברים שלא יעבדו.

י' ורדי:

תיתן נימוקים - מה לא יעבוד?

ר' מוסנזון:

נתתי לחה"כ גל נייר על הדבר הזה, אני לא יודע אם הוא קרא אותו בעיון.

י' ורדי:

מה קשורה קביעת התעריפים על-ידי הרשות להנדסה של המערכת?

א' שלגי:

בחלק שבין היצרן למערכת יש לנו שלוש עסקאות - עיסקה אחת למכירת חשמל בין יצרן פרטי לבין הרשת. היינו רוצים שהעסקאות האלה יהיו במיכרז כדי לעשות תחרות בין היצרנים הפרטיים ולקבל לרשת את מחיר החשמל הזול ביותר שאפשר. מחיר המיכרז הוא מחיר שלא נקבע על-ידי ה-P.U.C, זה לא תעריף. העיסקה השנייה היא בין היצרן הפרטי לצרכן האחר (הקונה), כשהם משתמשים בשירותי הולכה של הרשת. גם כאן המחיר יהיה בין קונה לבין מוכר שה-P.U.C לא יקבע אותו, זו עיסקה שאם לשני הצדדים כדאי--

ח' אילתה:

ומי יקבע את תעריפי ההולכה?

א' שלגי:

רגע. אמרתי שיש לנו פה שלוש עסקאות - עיסקה אחת בין היצרן הפרטי והרשת, עיסקה שנייה בין היצרן הפרטי לצרכן האחר דרך הרשת. עיסקה שלישית היא עיסקה של שירותי גיבוי והולכה שנותנת הרשת ליצרן הפרטי ולאחר. העיסקה הראשונה בין היצרן הפרטי והרשת - חברת החשמל תקנה 900 מגוואט - אנחנו מעוניינים שזה יהיה במיכרז כדי להגיע לתועלות הכי טובות שיש למשק, למחיר הכי נמוך שאפשר. זה תעריף שאותו ה-P.U.C לא יקבע. כפי שאמרתי, אנחנו מעוניינים שהמחירים של היצרנים יהיו הכי זולים וחברת החשמל תקנה את החשמל הכי זול שאפשר. אנחנו חושבים שזה יכול להיות מושג במיכרז ולכן ה-P.U.C לא יכול לקבוע מה יהיה המחיר שם. אחד שייצר בקוגנרציה עם קיטור יהיה לו מחיר אחד, אחד שייצר בגנרטורים דיזל יהיה לו מחיר אחד ואחד שייצר בטורבינות גז יהיה לו מחיר שלישי.

י' ורדי:

איך אתה תקבע מה קורה אם היצרן שהתחייב לספק לא יספק? תקבע את זה במיכרז?

א' שלגי:

יש לי תשובה לזה. כפוף לכך שאנשים ענו למיכרז, מי שזכה עושים איתו חוזה ובחוזה יש לו קנסות.

י' ורדי:

מי עושה את החוזה? מי קובע את הקנסות?

א' שלגי:

מי שקונה את החשמל, עושה את החוזה--

י' ורדי:

לא, ה-P.U.C עושה את זה.

א' שלגי:

רק רגע. מי שקונה את החשמל, עושה את החוזה בהתאם לכללים שקובע השר.

י' ורדי:

הוויכוח ביני לבינך, מר שלגי, הוא שלפי התפיסה שלי - וזאת התפיסה שרווחת בעולם - בשביל כל הנושא של התיערוף יש P.U.C. אם אתה מושך אבן אחת, אז חברת חשמל יכולה להפוך כל דבר לפלסטר.

היו"ר ג' גל:

יוסי ורדי, תן לאסף שלגי לגמור.

א' שלגי:

ובכן, עיסקה אחת היא עיסקה במכרזים. אנחנו רוצים להגיע למחיר חשמל הזול ביותר וזה לא קובע ה-P.U.C. עיסקה שנייה היא עיסקה בין יצרן פרטי לבין צרכן אחר שהוא לא הרשת. גם זו עיסקה שהיא בין קונה למוכר, שיתווכחו ביניהם ויגיעו למחיר הכי טוב שהם יכולים להגיע אליו ושכדאי לשני הצדדים. גם שם ה-P.U.C לא צריך להתערב. העיסקה השלישית היא מקרה של שימוש בשירותי הרשת. ה-P.U.C צריך להתערב בקביעת תעריפי הגיבוי וההולכה ברשת כי הוא ממילא בודק את כל הדברים האלה כשהוא יקבע תעריפים לכלל הצרכנים ברשת.

היו"ר ג' גל:

אם אני מבין נכון, הוויכוח העיקרי הוא לגבי היצרן הפרטי כשהוא מוכר לחברת חשמל.

א' מעוז:

אני הולך יותר בכיוון של יוסי ורדי. לגבי העניין של המכרז, בוא נראה מה המבנה שאנחנו מדברים עליו. אתה מדבר על מצב שחברת החשמל היא בעצם מונופסון כאשר יש לה גם תחנות משלה. הרי לא כולם הולכים להשתתף במכרז. אתה מדבר על כך שרק חלק מהיצרנים הפרטיים משתתפים במכרז; חלק מתחנות הכוח הולכות להיות בבעלות של אותו הספק החיוני. אם כולם היו משתתפים, מילא. אבל כאן יכול להיות איזשהו עיוות במחירים. לכן ה-P.U.C צריך להיות מעורב כאן, הוא יקבע את הטכניקה, אני לא רוצה שאתה תכתוב לו מראש. אני חושב שה-P.U.C הוא המומחה וה-P.U.C גם יכתוב את טכניקת השוק כדי להיות בטוח שאנחנו מפיקים את החשמל בעלות האספקה הנמוכה ביותר. אני לא רוצה שתכתוב לו את זה מראש, הוא יבחן גם את הנושא הזה.

ס' אלחנני:

מה שמנכ"ל משרד האנרגיה תיאר זה מיכרז שבנקודה אחת בעתיד הקרוב ביותר המון יצרנים פרטיים משתתפים במיכרז של חברת החשמל על אספקת חשמל. ה-10% מסך הכל הייצור של חברת החשמל זה הרבה מאוד מגוואט. האם זאת היתה הכוונה? האם לא היתה כוונה שבכל פעם שיצרן פרטי רוצה למכור לספק השירות החיוני, שזה כרגע חברת חשמל, יהיה איזשהו מנגנון שיחייב אותה לקנות?

ש' ברובנדר:

לא, אחרת את לא מגיעה למיכרז של 10%, את תגיעי למיכרז של 50%. אין לך שום רגולציה.

ס' אלחנני:

אבל אתה כל הזמן סופר, כמו בכל מיני נושאים. כמו בערבות מדינה, למשל.

א' שלגי:

אז מי נכנס? הראשון שמקים תחנה הוא נכנס?

קריאה:

זה הולך לפי צבע העיניים?

ס' אלחנני:

אחרי קבלת החוק בשבוע הבא יש יצרן פרטי אחד שרוצה להיכנס. איזה מיכרז זה?

י' חורש:

יש המונים.

ח' אילתה:

לפני יותר משנתיים הקימו במשרד האנרגיה ועדה ציבורית על-ידי השר שחל - ושלמה ברובנדר היה חבר בה - שתפקידה היה לקבוע כללים להתקשרות בין יצרנים פרטיים וחברת החשמל. לא היה מדובר על wheeling אלא על מכירה לחברת חשמל. נקבעו הכללים והשר קיבל את ההמלצות האלה, והוועדה המשיכה לפעול כדי לעקוב אחר ההליך של ההתקשרות. מאחר והיה כבר קשר עם מספר יצרנים ומשא-ומתן על חוזה, לגבי חלק מהם נקבע שהם לא צריכים להשתתף במיכרז ויש איתם משא-ומתן מתקדם, חברת "מיד אטלנטיק" היא אחת הדוגמאות. לגבי אחרים יוצאים למכרזים. יצאו למכרז אחד, היום סיכמנו את התנאים לצאת במכרז על טורבינות גז ובהמשך גם חברת החשמל תצא למיכרז. הפיקוח על המכרז, הנוסח שלו - כל זה בידי ועדה שהיא היום במשרד האנרגיה. אם זה יעבור ל-P.U.C או לא, זו החלטה פה. היום - אני במקרה יו"ר הוועדה - זה במסגרת משרד האנרגיה ולא במסגרת ה-P.U.C.

י' שאשא:

הוויכוח פה הוא של מי הסמכות לקבוע. ברור שאת התשלומים האלה צריך לקבוע על פי כללים כלכליים. דווקא הנושא של שירותי הגיבוי במקרה הזה הוא פחות דומה לתעריף מבחינה זאת שהוא יותר tailor made בהתאם לאיפיון הספציפי של כל יצרן ויצרן. דווקא בגלל שמדובר כאן בתפירה של tailor made בהתאם לאיפיון של אותו יצרן ואולי בהתאם לחוזה שיהיה לו עם חברת חשמל, חשבנו שיהיה יותר מתאים לתת את זה לסמכות משרד האנרגיה בהתייעצות עם ה-P.U.C ולא לתת את הסמכות הזאת ל-P.U.C עצמו. ה-P.U.C צריך לעסוק בתעריפים כמשמעותם ולא ב-tailor made של כל יצרן ויצרן. אבל בהחלט צריך להכניס פה את חובת ההתייעצות, כי אולי יהיו לו הכלים המקצועיים להתמודד עם זה בצורה המקצועית אבל הסמכות במקרה הזה צריכה להישאר של המשרד. זו היתה דעתנו כשהגענו לזה.

ח' אילתה:

אנחנו בוודאי לא נהיה ערוכים בזמן הקרוב לערוך חוזים מהסוג הזה.

א' מעוז:

מדובר עכשיו על עיקרון, על חוק. אתה צריך להיות מעורב בזה.

היו"ר ג' גל:

לגבי ההולכה מיצרן פרטי לצרכן פרטי קובע ה-P.U.C. על זה אין ויכוח?

קריאות:

אין ויכוח.

היו"ר ג' גל:

יפה מאוד, אז גמרנו דבר אחד. נשאר לנו רק מה קורה בין היצרן הפרטי לבין חברת החשמל. אתם באים ואומרים שחברת החשמל לגבי מי שמייצר לה, זה רק במיכרז. אבל זה יכול להיות נכון רק לגבי מי שמוכר רק לחברת חשמל.

י' ורדי:

לא, גם בקשר למי שמוכר לחברת חשמל. אם חברת חשמל קובעת את תנאי המכרז, היא יכולה לקבוע תנאים שאף אחד לא יוכל לעמוד בהם. למשל, אם יקבעו שאם אדם מספק חשמל בכמות שנפלה ב-1% או שהתדירות משתנה ב-0.1% יש קנס של מיליון דולר לכל קילוואט שעה, לא יצא שום דבר. בגלל זה, לפי דעתי, את העניינים האלה צריך לקבוע ה-P.U.C. יקבע ה-P.U.C. שזה יהיה במכרז או איזה חלק יהיה במכרז או איזה קומפוננט יהיה במכרז.

ח' אילתה:

פיקוח העל, לא עשיית החוזים.

י' ורדי:

ה-P.U.C. הוא הגורם המקצועי שמבין וצריך לקבוע את התעריפים. זה היה הלוז של כל הדו"ח שלנו. אתם לא יכולים לשמוט את זה מהדו"ח.

ח' אילתה:

אני ממילא עושה את זה היום, אז אני יכול לעשות את זה גם בעתיד.

ר' פלד:

יוסי ורדי, בפועל זה נעשה לפי ההמלצות שלכם. זאת אומרת, אנחנו עושים את הפעילות הטכנית אבל משרד האנרגיה - ולצורך הזה זה יכול להיות מחר או משרד האנרגיה או ה-P.U.C. - קובע קודם כל מי האדם שמתקשר איתנו, הוא עושה את המיון והסיווג. אחרי כן הוא גם שותף בהליך של המכרז, זאת אומרת הוא קובע לי את התנאים, אני לא קובע את גובה הקנס. אני רק עושה את הדברים הטכניים, אני עושה את החיבור וכו'.

י' ורדי:

אז שיהיה כתוב בחוק ש-P.U.C. קובע את המנגנון של המחירים. יחליט על מיכרז, יהיה מיכרז. למחרת יחליט לעשות כמו בקליפורניה - 4 standard offer number - יעשה 4 standard offer number.

א' מעוז:

יש כאן נושא עקרוני - שאתם לא ניסחתם את מטרת החוק. במטרת החוק היה צריך לכתוב: יצירת תנאים לתחרות הוגנת. המיקטע היחיד שאפשר לפתח בחשמל תחרות הוגנת, זה מיקטע הייצור. כשאתה רוצה להבטיח תחרות הוגנת, אתה חייב להטיל את זה על מישהו. כשאני רואה את ה-P.U.C., אני רואה בדיוק את הגוף שעליו אני רוצה להטיל את האחריות להבטחת התחרות, אין שום גוף אחר.

היו"ר ג' גל:

אין על זה ויכוח, משום שהוויכוח הזה נגמר - זה הוטל על ה-P.U.C. עכשיו השאלה איך מנסחים את זה.

ר' פלד:

פה הניסוח מטיל את זה על השר. יש שאלה עקרונית על מי זה הוטל, ואחר כך צריך לנסח את זה.

י' ורדי:

אתמול הסבירו לי, ולמרבה צערי זה גם כתוב בדו"ח שלנו, שהחלוקה היא שאת הרישוי עושה השר ואת כל העניין של התייערוף עושה ה-P.U.C, אז עכשיו תישארו צמודים לחלוקה הזאת שמקובלת גם על שלמה ברובנדר וגם על רן מוסנזון. כלומר, את כל עניין התייערוף יעשה הגורם שילמד איך עושים תיערוף. תיערוף זה כולל את הכללים.

א' מעוז:
נכון.

ר' מוסנזון:

יש לך מלוא הייעוץ מה-P.U.C המקצועי. במקומות שצריך שיקול דעת רחב, זה לא צריך להיות בידי ה-P.U.C.

היו"ר ג' גל:
דרורה ליפשיץ, איך מנסחים את זה?

ד' ליפשיץ:
לנסח זו לא בעיה.

ב' אבלין:

לנסח זו לא בעיה, השאלה מה נכון - האם ה-P.U.C יקבע את התעריף לגבי העסקאות או לא?

קריאה:
זו שאלה עקרונית.

היו"ר ג' גל:

לפי ההשקפה שלי, אם הייתי שר האנרגיה, ב-80% מייצור החשמל בחברת חשמל אני אחראי על חברת חשמל ומטבע הדברים הייתי נותן לה מטריה ופוך ושמיכה וכרית וכל מה שצריך. הייתי פחות מודאג מה-10% ומה-2% וכו', מפני שאני כשר נבחן על הכולל אבל האחריות הישירה שלי היא על העניין הזה. אם הבינוני נכון, ה-P.U.C זו רשות שמאזנת בין הדברים ונותנת את השקיפות ואת מינימום התחרות שקיימת במערכת.

י' חורש:
אבל אתה משיג את זה גם בסעיף הקיים.

היו"ר ג' גל:
אני רוצה להבין איך, ואני לא מצליח להבין.

י' חורש:

אם השר צריך לקבוע את הכללים לגבי המתכונת של העסקאות עצמן בהתייעצות עם הרשות, אז לאחר שהשר ישמע את הרשות, הוא יקבע כללים כאלה שישמרו על השקיפות שאתה רוצה להשיג וישיגו את המחירים הטובים ביותר.

היו"ר ג' גל:

או שהשר יקבל את דעתה של הרשות או שלא יקבל את דעתה.

קריאה:

הוא לא יכול לא לקבל את דעתה.

י' ורדי:

אם הוא לא יכול לא לקבל את דעתה, אז שהם יקבעו.

ר' מוסנזון:

תעריך זה דבר אובייקטיבי שקובע עלות של משהו, ואתה יכול לעשות מה שאתה רוצה לפי המחיר שאתה רואה ויודע. אבל אם אתה צריך לקבוע תשלומים אינדיבידואליים לכל מקרה ומקרה כמו בהתקשרות הזאת, זה לא המקרה של תעריך. כשהקמנו את הרשות הזאת, הוטל עליה התפקיד המכריע של קביעת תעריפים של האספקה לחלק העיקרי של אספקת החשמל למשק. זה תפקיד גדול וכבד וקשה מאוד. אם אתה תהפוך אותה לממונה ב' על ההגבלים העסקיים ותעביר לה את כל הקשיים של המשרד לעסוק בהתקשרויות עם היצרנים הפרטיים, אתה תטרפד את התפקיד שאותו הגדרת לה בחוק. לכן אני מציע להשאיר לה רק ייעוץ בדבר הזה ואת התפקידים שבהם צריך שיקול דעת רחב להשאיר למשרד.

א' מעוז:

מה השארת לה - רק תעריפי רשת וחלוקה? בשביל זה מקימים רשות?

י' ורדי:

רן מוסנזון, בקליפורניה יש 4 standard offer number ו- standard offer number 7 שקבע ה-P.U.C ואומר את הדבר הבא: בא אדם עם שני חוטים שיוצא מהם חשמל, התעריך שהוא מקבל הוא כך וכך. יש תעריך ליצרנים, לא מיכרז ולא כלום. לגבי החלק של היצרנים - צרכן זה כמו יצרן שלילי.

ר' מוסנזון:

אלו היצרנים הקטנים. היתה לנו על זה מלחמה גדולה, אני לא רוצה לחזור על זה. יעיד חיים אילתה שהוא היה רק עכשיו בקורס של הרשויות לשירותים ציבוריים: בשום מקום בארצות-הברית אין להם תעריך מתקדם כמו שלנו שיש בנושא הזה - תעריך לפי עומס. הם לא הצליחו לבנות את זה בשום מקום וזה לא קיים. הם יודעים מה זה, בספרות זה קיים, אבל ביישום זה לא קיים. התפקיד הזה הוא גדול וחשוב מאוד; מה שיש בידינו כבר היום הוא חשוב מאוד, לא כדאי לפרק את זה בשביל ציפורים על העץ.

י' ורדי:

לא לפרק. להיפך, להוסיף.

א' מעוז:

מי הולך לפרק את זה?

א' שלגי:

אנחנו מציעים להשאיר את הסעיף הזה כפי שהוא.

ר' מוסנזון:

אם אתה תטיל על הרשות דברים של שיקול דעת ובעצם להחליף את המשרד, היא לא תמלא את התפקיד שהטלנו עליה בחוק שהוא גדול וכבד.

א' מעוז:

האם המשרד מסוגל לעשות את זה יותר טוב ממנה?

היו"ר ג' גל:

האם בסעיף הזה כלול שאת מחירי ההולכה קובעת הרשות?

א' שניידר:

לא, זה לא כתוב כאן.

היו"ר ג' גל:

אסף שלגי, מה זה "להשאיר את הסעיף הזה"? פעם אחת אתה בא ואומר, עם כל הכבוד, שאת מחירי ההולכה תקבע הרשות, ואחר כך אתה אומר לי להשאיר את הסעיף הזה שכאן כתוב שאת מחירי ההולכה יקבע השר.

ר' מוסנזון:

את ההסכמים עם היצרנים יעשה שר האנרגיה בהתייעצות עם הרשות. למעשה השר יפקח בהתייעצות עם הרשות.

היו"ר ג' גל:

יש לי שאלה פשוטה - מי קובע את מחיר ההולכה?

ר' מוסנזון:

אין מחיר הולכה, כי התעריף - גם של הגיבוי וגם אותו התעריף שדובר עליו קודם, של energy ו-capacity - משתנה לכל אחד ואחד. לכן זה לא תעריף, זה הסכם מורכב שכולל גם אופרציה, כולל גם המנדט של היחידות לכפיפות לבקרה המרכזית. אלו דברים מורכבים. אתה יכול במילים לעשות אותם פשוטים ולכתוב אותם, אבל זה לא יעבוד אחר כך.

י' ורדי:

אני רוצה להגיד לך מה יהיה אם השר יקבע. כל היצרנים הפרטיים יבואו עם כל עורכי-הדין המפולפלים של מדינת ישראל וכל הלוביסטים שמסתובבים כאן - אנחנו מכירים אותם - יבלבלו לשרים את המוח ומה שיצא בסוף זה "קוקוריקו".

ר' מוסנזון:

ובגלל הקושי הזה אתה תשבש גם את הדברים שהם מתוקנים ומסודרים?

י' ורדי:

אני חושב שהשרים יותר חשופים ללחצים כאלה מאשר גוף של אנשים עצמאיים.

היו"ר ג' גל:

דרורה ליפשיץ, כשכתוב "בהתייעצות עם הרשות" - מה המשמעות?

ד' ליפשיץ:

המשמעות של התייעצות היא שצריך להתייעץ בלב פתוח ונפש חפצה. צריך להצביע על שיקולים מאוד טובים לא לקבל את חוות דעתו של מי שיש לך איתו חובת התייעצות.

ס' אלחנני:

יש לי פה עוד הערה - למה זה צריך להיות משיקולים של טובת משק החשמל?

ב' אבלין:

זה כבר לא. כתבנו שזה "על פי בקשתו של יצרן חשמל פרטי".

ד' ליפשיץ:

אבל לגבי הסעיף הזה אני חושבת שבנוסף לשאלה האם זה הרשות או השר, ישנה גם השאלה האם אנחנו רוצים שיקבעו ממש את התשלומים או רק כללים ועקרונות לקביעת התשלומים. כאן כתוב "כללים ועקרונות", ועל פי כל הדיון כאן אני מבינה שמתכוונים שיקבעו ממש את הסכום פיקס שצריכים לשלם.

ב' אבלין:

הם לא יכולים לקבוע את זה, כל מקרה לגופו.

ש' ברובנדר:

הנה בעל הדבר אומר שהוא לא יכול לקבוע את זה.

ד' ליפשיץ:

זה שונה לגמרי ממה שכתוב לגבי תעריפים, שאז קובעים ממש את הסכום.

ח' אילתה:

היום יש פיקוח על ההליך - לא של wheeling אבל של התקשרות ובינתיים זה פועל. לא יתכן שתיתן לחברת חשמל לקבוע מה כללי ההתקשרות עם יצרנים פרטיים. אז גם בנושא ה-wheeling אני חושב שצריך להיות פיקוח. היום הוועדה שאני מדבר עליה היא במסגרת משרד האנרגיה. אתם רוצים שזה יהיה במסגרת הרשות? זה אפשרי, אבל לא שהרשות תעשה חוזים בין הצדדים.

ש' ברובנדר:

אנחנו רחוקים מאוד מ-standard offer.

י' ורדי:

אני לא בטוח ש-standard offer זה הדבר הכי טוב.

ש' ברובנדר:

הדו"ח היחיד שנקרא דו"ח ברובנדר, שהוא דו"ח הכנסת יצרנים פרטיים למשק, הלך על השיטה של avoided cost. כלומר, אנחנו ניסינו להיכנס בנעליה של חברת חשמל. אמרנו: ישנו מחיר כניסה שהוא מחיר ההימנעות של החברה. עשינו את זה פעם אחת, אבל כשהלכנו ליישם את הדו"ח התחילו הבעיות, מפני שאמרנו: נלך חופשי לגמרי, פתוח לגמרי, ליברליות מוחלטת. הצטברו לנו 3,500 מגוואט ולא ידענו איך למיין אותם, לא ידענו איזה קריטריון להפעיל עליהם. לכן היינו צריכים לעשות retraction בסכנה מאוד גדולה. נאחזנו בזה שיש היום חוק חובת מכרזים ועליו תלינו הסדר שמחייב אותנו ללכת להסדרים. כלומר, יכול להיות שאתה פותח דלת מאוד גדולה אבל אני לא יודע כמה שומרים אני צריך להעמיד בסף בשביל למיין. לכן אני אומר שאת העיקרון קבענו, את הטכניקה צריך ללמוד.

היו"ר ג' גל:

איזה עיקרון קבעתם?

ש' ברובנדר:

קבענו את העיקרון שיש wheeling ושיש מחירי גיבוי ויש מחירי הולכה. השאלה היחידה שנשאלת כרגע היא מי עושה אותם. אני חושב שעל זה לא צריך להיהרג, אני חושב שצריך להפעיל את הפרקטיקה. אז היום יאמרו "ככה ומחר", אם יחליטו שיש מקום לשינוי, נעשה שינוי אבל זה תהליך של למידה, זה לא תהליך של קביעה.

ח' אילתה:

צריך להיות פיקוח. היום הפיקוח הוא בוועדה ציבורית כפוף לשר. השאלה אם זה צריך להישאר כך.

ש' ברובנדר:

זה לא חשוב, אנחנו בתהליך של למידה.

י' ורדי:

אני חושב שאתם לא צריכים למרוט ל-P.U.C את הנוצות, אלא צריך לחזק אותו איפה שאפשר.

ש' ברובנדר:

אתה אומר לעשות אותו דוכיפת. הוא לא רוצה להיות דוכיפת, הוא רוצה להיות תרנגולת.

י' ורדי:

אם הוא לא רוצה להיות דוכיפת, הוא יהיה ב-P.U.C של הבזק.

ר' מוסנזון:

אני רוצה להגן עליו, שלא יגלגלו אליו את כל תפוחי-האדמה החמים שהמשרד לא יודע לפתור.

י' ורדי:

אם המשרד לא יודע לפתור, אולי הוא ידע לפתור.

ח' אילתה:

השאלה אם ה-P.U.C יקבל את הפיקוח על ההתקשרות בין היצרנים.

ד' ליפשיץ:

מה זה פיקוח?

י' ורדי:

הפיקוח והקביעה.

ח' אילתה:

המכרז נעשה על-ידי חברת חשמל.

י' ורדי:

מי קובע את תנאי המיכרז?

ח' אילתה:

אני.

היו"ר ג' גל:

מי קבע את הכללים?

ח' אילתה:

הוועדה הציבורית קבעה את הכללים, השר אישר אותם.

י' ורדי:

ה-P.U.C יקבע את כללי המיכרז לפי תקנות שיתקין השר.

קריאות:
לא.

ש' ברובנדר:

הבעיה היא שאנחנו עוסקים היום בדבר שנקרא מיכסה. אני קראתי לזה מספרים ירוקים.

היו"ר ג' גל:

אני רוצה להבין - אנחנו באנו ואמרנו שיצרן פרטי מוכר לצרכן פרטי וחברת החשמל מוליכה את החשמל. מי קובע את עלות ההולכה הזאת?

ש' ברובנדר:

יש פה שתי ורסיות ששמעת - אחת, של יוסי ורדי שאומר שה-P.U.C יקבע, והשנייה של רן מוסנזון שאומר שאת מחיר ההולכה והגיבוי יקבע המשרד.

היו"ר ג' גל:

אומר לי המנכ"ל שעל פי תפיסתו מי שצריך לקבוע את מחיר ההולכה זה ה-P.U.C, והוא הניח שכאשר אומרים השר, אז על פי הרעיון הזה השר אומר מה שה-P.U.C מייצע לו.

א' שלגי:
השר בהתייעצות עם ה-P.U.C.

ש' ברובנדר:
השר בהתייעצות עם ה-P.U.C? פה זה ה-P.U.C בהתייעצות עם השר.

היו"ר ג' גל:

שמעתי את רן מוסנזון, הוא גם כתב לי. קראתי את מה שכתבת ויש ויכוח בינך לבין הוועדה. אני מודע לזה, אבל צריך להכריע באיזשהו מקום. לפי ההבנה שלי, את מחיר ההולכה צריך ה-P.U.C לקבוע.

ש' ברובנדר:
כן, וגיבוי בוודאי שלא.

א' מעוז:
למה לא גיבוי?

י' ורדי:
למה לא גיבוי? בוודאי שכן.

ר' פלד:
איך הם יקבעו? את ההתקשרות אני עושה.

היו"ר ג' גל:
אחר כך יש שאלה מי קובע את תנאי ההתקשרות בין יצרן פרטי לבין חברת חשמל.

ש' ברובנדר:

הסביר לך פרופ' אילתה שהיום זה נעשה במיכרז כאשר כל החוזה וכל ההליך הם בפקוח ועדה ציבורית שמינה משרד האנרגיה.

ד' ליפשיץ:
מיכרז של מי?

ש' ברובנדר:

מיכרז של חברת חשמל. כל זמן שישנה ניהול, חברת חשמל חייבת לפעול לפי חוק חובת מכרזים. אז כל הקצאה של מגוואטים במסגרת הניהול של ה-10% היא במכרז.

ד' ליפשיץ:
לא, סעיף 19(א) הוא לא בחוק חובת המכרזים.

היו"ר ג' גל:

רגע אחד. מר ברובנדר, אני רוצה להבין - היום כשיצרן פרטי מוכר לחברת חשמל, איך זה נעשה?

ש' ברובנדר:

יש פה קטגוריות. יש יצרנים קטנים עד 10 מגוואט שהם זכאים לקבל מה שנקרא מחירי ברובנדר, שהם מחירי גג. זה הלך על השיטה של ה-avoided cost. אמרנו: מאחר והם קטנים ויש להם זכות כניסה ויציאה חופשית מהרשת, הם מחר עושים חגיגה.

י' ורדי:
יש בכלל יצרנים כאלה?

ש' ברובנדר:
יש. יש כבר כאלה שפועלים ויש חוזים שנחתמים.

י' ורדי:
כמה מגוואט בסך הכל יש?

ש' ברובנדר:

הקצבנו 100 מגוואט. יש היום 10 מגוואט שמייצרים, 25 מגוואט שנחתם איתנו חוזה ו-65 מגוואט - עומדים היום מכרזים בפני בית משפט. מעבר ליצרנים הקטנים הלכנו על העיקרון של חוזה סטנדרטי שאמרנו take or leave, אבל זה לא יוצא אף פעם take or leave. החוזה אושר על-ידינו, אנחנו בעצם היינו שותפים להכנת החוזה. תנאי המכרז, תנאי החוזה, הנורמה, המשקלות, אמות המידה, אבני הדרך - כל מה שאתה רוצה - היום בפיקוח של ועדת אילתה.

ח' אילתה:
אבל זה לא ה-P.U.C. זה בלי קשר.

היו"ר ג' גל:

לכן אני שואל שאלה פשוטה את חיים אילתה. אתה עוסק בזה, אתה חושב שאם יוסיפו את זה ל-P.U.C., ה-P.U.C. יתמוטט?

ח' אילתה:
לא.

י' חורש:
אבל הוא אומר שהוא לא יודע איך הוא יעשה את תעריפי התשתית.

י' ורדי:
אז הוא ישבור את הראש.

ח' אילתה:
והשר כן יודע?

י' ורדי:

לי יש הצעה - או שיהיה בחוק "וועדת אילתה"; נוסיף: שיהיה המנהל לענייני החשמל P.U.C וועדת אילתה, או שוועדת אילתה תיכנס למסגרת של ה-P.U.C.

י' שאשא:

אני מציע לעשות הפרדה - אם זה הכיוון - בין אותם פרמטרים שהם באמת קביעה של תשלומים, שאותם אפשר, אם זו נטיית הוועדה, להטיל על ה-P.U.C, לבין אותם פרמטרים שזה פיקוח על כללים של התקשרות שהם פונקציה של יצירת חוזה, אותם נשאר לסמכות השר כמו שזה היום, כי עדיין פה יש הרבה שיקול דעת. צריך להתערב בכללים של כל חוזה בצורה פרטנית ולא מדובר על פרמטרים כספיים של תשלומים. הייתי אולי עושה את ההפרדה הזאת.

ח' אילתה:
תכתוב: השר באמצעות הרשות.

ד' ליפשיץ:
אין כאן בכלל חובה של פיקוח, כלומר אין הוראות של חובת פיקוח.

ב' אבלין:
כתוב: "עסקאות ... בהתאם לכללים".

ד' ליפשיץ:
יש כללים אבל בלי פיקוח.

י' ורדי:

אדוני היו"ר, יש לך כאן בעיה פילוסופית שאתה צריך להכריע בה. זו מערכת שיווי המשקל בין ההחלטות של השר שעם כל הכבוד לו, יכול להיות שהוא לא יהיה איש מקצוע בתחום האנרגיה, לבין ה-P.U.C שיהיה מורכב - כך יש לקוות - מאנשי מקצוע שיקבעו את המנגנון. אי אפשר לברוח מזה, צריך לקבל החלטה כך או כך.

ר' פלד:
קשרי הגומלין, שהם מתייעצים ביניהם, זה בעצם הפיתרון.

היו"ר ג' גל:

הסיכום שלי הוא כדלקמן - מה ששייך להולכה בין יצרן פרטי לצרכן פרטי, את זה יעשה ה-P.U.C.

ד' ליפשיץ:
זה בעצם מה שהגדרנו בסעיף 16(א)(2) כ"שירותי תשתית ושירותי גיבוי".

היו"ר ג' גל:

בסדר, את הניסוח תעשו אחר כך. מחיר העלות של ההולכה והגיבוי בין יצרן פרטי לצרכן פרטי ייקבע על-ידי ה-P.U.C.

א' שלגי:
מחיר שירותי תשתית וגיבוי ייקבע על-ידי ה-P.U.C.

היו"ר ג' גל:

מחיר ההולכה בין יצרן פרטי לספק השירות החיוני יהיה על-ידי השר בהתייעצות עם ה-P.U.C.

ש' ברובנדר:
משפט שלמה, עושים "ויחלוקו".

ד' ליפשיץ:

בעצם את עסקאות הרכישה בסעיף 16(א)(2) יקבע השר. עסקאות של שירותי תשתית ושירותי גיבוי יקבע ה-P.U.C.

א' מעוז:

נחזור לסעיף 22 בנוסח הכחול: "הרשות תקבע את תעריפי החשמל על בסיס עקרון העלות" וכו'. מדובר שם על ה-P.U.C. שאחראי על כל המכלול של קביעת תעריפי החשמל ואני לא מבין מה הפיצול הזה. משפט שלמה לא תמיד עובד. אני לא יודע מה הולך כאן. ה-P.U.C. אחראי על כל מערכת התיערוף של החשמל, ואתה לא יכול לעשות את הפיצול הזה. לא רק זה. אני חושב שהוא צריך לקבוע טכניקת שוק כזו שהאספקה של החשמל תהיה יעילה. זה לא רק יצרנים פרטיים, יש גם יצרנים של חברת חשמל. מי אחראי לכך שהעלות של הפקת חשמל באמצעות תחנות כוח של חברת חשמל תהיה מינימלית?

י' ורדי:
חברת חשמל.

א' מעוז:
ל-P.U.C. אין say.

י' ורדי:

יש לו say. כשהוא יקבע את מה שנקרא rate base, הוא יוכל להחליט אלו דברים נכנסים ל-rate base ואלו דברים לא נכנסים.

ח' אילתה:
דרך אגב, את זה עשינו גם עכשיו, יש לנו ה-rate base.

א' מעוז:
אם ה-P.U.C. כן אחראי לזה, למה שהוא לא יהיה אחראי על הכל?

י' ורדי:
דרך אגב, איפה כתוב שיש לו גישה לנתונים כדי שהוא יקבע את ה-rate base?

היו"ר ג' גל:
פרופ' אילתה, איפה אני טעיתי?

ח' אילתה:

את המתכונת ה-P.U.C. צריך להכין. השאלה אם יש ל-P.U.C. סמכות לקבוע או שכדי לשמור על כבוד השר צריך להעביר את זה לשר. אבל זה לא בהתייעצות עם, זה לפי המלצה של. הוא יחליט על סמך המלצה של ה-P.U.C., זאת אומרת לא הוא מעבד את זה. זאת ההצעה שלי.

היו"ר ג' גל:
מה זה "שירותי תשתית"?

י' ורדי:
הולכה וגייבוי.

ש' ברובנדר:

לא. הסברתי אתמול שכאשר אנחנו מדברים פה על דברים שונים שיש בהם מערכת שלמה של תעריפים, שהם אינם תעריפים עבור צריכת חשמל אבל הם שירותים שנותנת חברת חשמל - ומניתי אתמול לדוגמא עשרה סוגים של דברים: מחירי רשת, עלות ניתוק חשמל, עלות תיקון בבית, החלפת נתיך, כל הדברים האלה - אלו שירותי התשתית שאליהם התכוונו.

היו"ר ג' גל:
הולכה זה גם שירותי תשתית?

א' שלגי:

יש הגדרה בחוק ששירותי תשתית בניגוד לכל מה שאתה אומר, מר ברובנדר, זה "מתן אפשרות לבעל רשיון להשתמש ברשת חשמל שאין לו זכויות לצורך העברת חשמל לאחר ולצורך חלוקת חשמל לאחר".

ש' ברובנדר:
אבל תראה מה כתוב היום.

א' שלגי:
זה כתוב עכשיו, בוא נתייחס למה שכתוב עכשיו. את זה יקבע ה-P.U.C.

היו"ר ג' גל:

זה מה שאמרתי קודם. אז איפה נשארה הבעיה? בין יצרן פרטי שצריך למכור רק לחברת חשמל--

א' מעוז:
--לבעל רשיון ספק שירות חיוני.

א' שלגי:
זה יהיה על-ידי השר בהתייעצות עם הרשות.

היו"ר ג' גל:
שם אמרתי שאת זה יקבע השר בהתייעצות עם ה-P.U.C.

א' מעוז:
מה יקבע השר?

היו"ר ג' גל:
את הכללים להתקשרות של יצרן פרטי עם חברת חשמל, לא עם צרכן פרטי.

א' שלגי:
הכלל של energy-ו capacity זה כלל.

היו"ר ג' גל:
אמרתי את זה משום שאת זה הוצאתי מכס, לא משום שהמצאתי משהו.

א' מעוז:
זה הכלל. מה טכניקת השוק? אני מנסה להבין למה השר צריך לקבוע את זה.

ז' אפיק:

משום שאחרת חברת החשמל, חס ושלום, לא תקנה מאף אחד.

י' שאשא:

מישהו צריך לפקח. הוא קיבל עכשיו החלטה על חלוקת הסמכויות. זה חלק מסמכויות השר. טכניקת השוק לא משנה פה, מישהו יצטרך לקבוע.

א' מעוז:

יש חברה שהיא מונופסון, היא ספק מהותי. אני רוצה שתבינו את התמונה - הספק הזה רוכש מיצרנים פרטיים, מקבל חשמל מתחנת הכוח של חברת חשמל ומוכר לצרכנים. משקלו בשוק בוודאי יהיה 80%-90% אם לא 95%. חוץ מהתקשרות בין יצרנים פרטיים לבין צרכנים גדולים, למעשה כל רכישת החשמל תהיה על ידו. זה גוף אדיר והוא נקרא מונופסון. אנחנו יודעים שלמונופסון יש נטייה להוריד את המחירים כלפי מטה. שנית, מאחר ואותו מונופסון הוא גם בעל רשיון להפקת חשמל, קרוב לוודאי שהוא גם יפלה בין תחנות הכוח, כלומר בין רכישת חשמל מתחנות הכוח שלו לבין יצרן פרטי. מאחר והשוק הזה הוא לא משוכלל, אני צריך כאן מפקח שיפקח על השוק הזה ויבטיח רכישת חשמל בתנאים שוויוניים והוגנים כדי להבטיח תחרות במקטע הייצור. המועמד הטבעי שאני רואה לצורך זה הוא מנהל הרשות. פשוט מאוד.

י' ורדי:

אני אומר מה שאמרה ועדת ורדי - תעריפים, קביעת מחירים, קביעת כל החלק הזה הוא המינימום שה-P.U.C צריך לעשות לפי דעתי.

היו"ר ג' גל:

וכללי המיכרז?

י' ורדי:

לפי דעתי כללי המיכרז הם חלק מהתעריף.

א' מעוז:

זה חלק מהטכניקה.

ד' ליפשיץ:

מה זה כללי המכרז? זה בכלל דבר שלא - - -

י' ורדי:

אני אומר שכל מה שקשור בחלקים המסחריים - מה משלמים, כמה משלמים, מה ה-penalties וכן הלאה - צריך ה-P.U.C לקבוע.

ח' אילתה:

אדוני היו"ר, אני עושה את זה היום באישור השר. אז תחליטו אם אתם רוצים כך או אחרת. לי לא איכפת.

ר' פלד:

יוסי ורדי, הקביעה הבסיסית, האסטרטגית, נשמרת לממשלה - מה האחוז של היצרנים הפרטיים, איזו מיכסה יוצאת מפעם לפעם.

י' ורדי:

אני רוצה להגיד לכם שהממשלה לוקחת פה רברס. כשאנחנו הצגנו את הדו"ח, אגף התקציבים אמר: 'מה פתאום שאנחנו נוציא מידינו את הכוח שאנחנו נשב ונסתכל לתוך כל המחירים?', כי אנחנו כתבנו שהשיטה של ה-P.U.C, של רשות ציבורית לקביעת מחירים, יש לה מקום לא רק בחשמל אלא גם במים, בבזק וכן הלאה. באיזושהי נקודה פתאום בא אגף התקציבים - בני שרון הוביל אז את המהלך - והעניין מאוד מצא חן בעיניהם. הם אמרו: 'עכשיו אנחנו הולכים ונותנים הצעה שיעשו P.U.C בכל התחומים האלה'. יש ועדת ייעול המשק. עכשיו אני רואה שהממשלה קצת נבהלה מכך שהיא הסכימה לתת את האחריות על המחירים לגוף ציבורי ואותי זה מצער, מפני שלפי דעתי אם שר עושה את מלאכתו פלסטר לא יחליפו אותו; אם ה-P.U.C יעשה את מלאכתו פלסטר, בסופו של דבר יהיה לחץ ציבורי וטענות ותרעומת ויחליפו אותו, כמו כל רשות ציבורית שלא עושה את העבודה טוב. לכן לפי דעתי זה טוב גם לכם, זה טוב למשק החשמל, זה טוב ליצרנים הפרטיים שיהיה גורם שיש לו מחויבות להיות אובייקטיבי. יכול להיות שפעם הוא יקבע נגדכם ופעם הוא יקבע בעדכם, אבל הוא יעשה את זה שקוף, accountable והוא צריך להסביר. בארצות-הברית יש hearing, ה-P.U.C לא יכול להחליט החלטות ארביטריות, הוא צריך לנמק אותן. לפי דעתי גם פה הוא צריך לנמק אותן, ובן-אדם יכול להגיש בג"ץ (הוא גם יכול להגיש בג"ץ נגד השר). מה יצא מזה - אם זה יהיה טוב לחברת חשמל או רע לחברת חשמל במקרה קונקרטי - אי אפשר לדעת. שר אחד יכול להגיד: אני אוהב את חברת חשמל ואני נותן לה גיבוי, ושר אחר יכול להגיד: אני אוהב את היצרנים הפרטיים.

היו"ר ג' גל:

אם אני מפרש את מה שאתה אומר, אתה אומר שכל סוגי התשלומים ייקבעו על-ידי ה-P.U.C.

י' ורדי:

כן, התשלומים וההתנאות בקשר לתשלומים. זה גם מה שאמרנו בדו"ח.

ר' מוסנזון:

אני חייב להגיד דברים די קשים לידידי הנלהבים. אני חושב שאתם לא מעודכנים מספיק. אני נתתי לך נייר שבעצם אותה הרפורמה האנגלית שאתם כל כך מתלהבים לחקות אותה--

א' מעוז:

אני עדיין מתלהב ממנה.

ר' מוסנזון:

היא התמוטטה, היא כבר לא קיימת והשד יודע מה יקרה. אותו נושא של retail wheeling - אני חושב שגם לא עיינתם בזה מספיק לעומק - שעליו אתם מדברים, זה לא wholesale wheeling בין חברות חשמל, וההבדל הוא גדול מאוד. הוא לא עובד בשום מקום, הוא בעיה והוא נכשל בכל מקום שהוא נעשה. אנחנו בנינו בחוק הזה את הרשות הזאת עם התפיסה שלה על מנת שהיא תוכל לבצע תפקיד חשוב ממדרגה ראשונה, שהוא מוגדר היטב בחוק - קביעת המחירים לצרכנים של מירב האספקה. אתם, על-ידי כל ההתלהבויות האלה, הולכים ומשבשים את הדבר הזה.

א' מעוז:

תשאיר את זה ל-P.U.C, ויוסי ורדי, אני ואתה נלך ל-P.U.C ונייעץ לו איך לעשות את זה בדרך הטובה ביותר.

י' ורדי:

אני לא מייעץ לאף אחד.

היו"ר ג' גל:

אנה שניידר, בהנחה שאנחנו נותנים את כל נושא התעריפים ל-P.U.C, מה יהיה כתוב בסעיף 19(ב)?

א' שניידר:

אני חושבת שבסעיף 19(ב) יהיה צריך להיות כתוב כך: "עסקאות עם בעל רשיון ספק שירות חיוני כאמור בסעיף 16(א)(2) ו-(3) ובסעיף קטן (א), ייערכו בהתאם לכללים שיקבע השר, ובהם עקרונות" - כאן אני מורידה את המילה "תשלומים" - "לקביעת כמויות חשמל ומועדי רכישה לפי העניין", ועכשיו יבוא: "כללים בדבר תשלומים עבור מתן שירותי תשתית ושירותי גיבוי ייקבעו על-ידי הרשות".

ס' אלחנני:

לא, הוא רוצה שכל התשלומים ייקבעו על-ידי הרשות.

א' שניידר:

אז "כללים בדבר תשלומים--

קריאה:

תשלומים ותעריפים.

א' שניידר:

עכשיו אני חוזרת להגדרה של תעריפים. אם תשימו לב, ההגדרה של "תעריפים" בסעיף ההגדרות היא: "כל סוגי התשלומים שמשלם צרכן או בעל רשיון ייצור או בעל רשיון ייצור עצמי לבעל רשיון ספק שירות חיוני, לרבות תשלומים עבור מתן שירותי תשתית ושירותי גיבוי". כלומר, הכל ביחד. אם להכל ביחד קוראים תעריפים, לא צריך כבר בעצם לכתוב כלום כי הרשות קובעת את התעריפים.

ד' ליפשיץ:

אבל את צריכה לכלול פה גם רכישה. זאת אומרת, יש לך רק מה שמשלם צרכן לבעל רשיון ספק שירות חיוני.

ב' אבלין:

אנה שניידר הכניסה גם 'לא צרכן' להגדרה של תעריפים.

ד' ליפשיץ:

סליחה, לא נאמר כאן אם זה כולל גם תעריפים עבור שירותי גיבוי לבעל ייצור עצמי. זה גם הרשות קובעת?

י' ורדי:

בוודאי, כולל כל התעריפים.

א' שניידר:

אז ההגדרה של תעריפים צריכה להישאר כמו היא.

ד' ליפשיץ:

לא, צריך להרחיב אותה.

א' שניידר:

בואו נראה את ההגדרה של תעריפים כדי לסכם. ההגדרה תהיה: "תעריפים - כל סוגי התשלומים שמשלם צרכן, בעל רשיון ייצור או בעל רשיון ייצור עצמי לבעל רשיון ספק שירות חיוני, לרבות תשלומים עבור מתן שירותי תשתית ושירותי גיבוי".

ד' ליפשיץ:

זה בסדר, רק במקום "בעל רשיון ייצור" זה צריך להיות "יצרן חשמל פרטי".

א' שניידר:

יש לנו הגדרה כזאת?

ד' ליפשיץ:

כן, כי יצרן חשמל פרטי זה גם בעל רשיון ייצור.

א' שניידר:

בסדר. עכשיו נעבור לסעיף 19(ב). בסעיף 19(ב) אני מציעה למחוק את המילה "תשלומים", כלומר יהיה כתוב: "עקרונות לקביעת כמויות חשמל ומועדי רכישה לפי העניין", ולמחוק בכלל את הסיפה - "כללים בדבר תשלומים" וכו' - כי זה נמצא כבר במסגרת תפקידי הרשות.

י' ורדי:

את צריכה גם לקבוע שמעת לעת זה--

א' שניידר:

אז אפשר לכתוב "ושינויים", את זה סיכמנו. כלומר: "כמויות חשמל ומועדי רכישה ומועדי שינויים לפי העניין".

ב' אבלין:

"בהתאם לכללים שיקבע השר" - זה יישאר?

א' שניידר:

כן, אבל בלי תשלומים.

היו"ר ג' גל:

אני מציע להוסיף: "בהתאם לכללים שיקבע השר בהתייעצות עם הרשות".

א' שניידר:

בסדר. ובכן: "בהתאם לכללים שיקבע השר בהתייעצות עם הרשות, ובהם עקרונות לקביעת כמויות חשמל, מועדי רכישה ומועדי שינויים לפי העניין". והסיפה "כללים בדבר תשלומים" וכו' - נמחקת.

סעיף 19(ג): "בעל רשיון ייצור עצמי רשאי למכור חשמל לבעל רשיון ספק שירות חיוני, כפי שיוסכם בין הצדדים".

י' ורדי:

זה לא נראה לי. נראה לי: על פי מה שתקבע הרשות.

ש' ברובנדר:

לא, זה לא פשוט. זה לא רשות, זה רשיון. זו עיסקה מרצון בין יצרן עצמי שיש לו עודפים והוא מוכר את זה בעסקאות, אין פה בכלל שאלה של פיקוח.

י' ורדי:

אתם אומרים בדיוק דבר הפוך לגמרי ממה שסוכם לפני שתי דקות.

ש' ברובנדר:

אבל זו קבוצה אחרת.

א' שלגי:

זו קבוצה אחרת. אמרנו שכל העסקאות האחרות כלולות במסגרת ה-10%. יש קבוצה של יצרנים שהקימו לעצמם בייצור עצמי, הם גם קיבלו רשיון לייצור עצמי.

י' ורדי:

אני מבין, זה לא ה-I.P.P.

היו"ר ג' גל:

הלאה, גמרנו.

י' חורש:

רגע, אנה שניידר, כאן אחרי המילה "חיוני", הוספנו את המילה "בלבד".

א' שניידר:

כלומר, "בעל רשיון ייצור עצמי רשאי למכור חשמל לבעל רשיון ספק שירות חיוני בלבד" --

י' חורש:

מבלי למכרו לאחר.

י' ורדי:

עכשיו אני רוצה לשאול שאלת תם - מה קורה אם יצרן פרטי רוצה למכור חלק לחברת חשמל ובחלק להשתמש בעצמו?

ד' ליפשיץ:

הוא רשאי למכור חשמל, הוא לא חייב למכור חשמל.

א' שלגי:

במקרה כזה הוא יקבל שני רשיונות - הוא יקבל רשיון לייצור עצמי ורשיון של I.P.P.

י' ורדי:

צריך לכתוב שכל יצרן רשאי לקבל את שלושת סוגי הרשיונות.

א' שלגי:

כתוב בסעיף 3(ב) שיכול שיהיו לו מספר רשיונות - "יכול שיינתן לאדם יותר מרשיון אחד".

ב' אבלין:

אולי בהגדרה "רשיון ייצור עצמי - רשיון לייצר חשמל לשימוש עצמי בלי למכרו לאחר", נוסיף: "למעט האמור בסעיף 19(ג), כי אחרת יש סתירה לדעתי. תראו מה כתוב בהגדרה: "בלי למכרו לאחר". מה כתוב ב-19(ג)? "רשאי למכור". יש פה סתירה בין ההגדרה לבין מה שכתוב בסעיף 19(ג).

א' שניידר:

את צודקת.

ב' אבלין:

לכן אני מציעה לכתוב בהגדרה: "למעט האמור בסעיף 19(ג)".

א' שניידר:

אפשר בכלל להוריד בהגדרה את "בלי למכרו לאחר" ולהשאיר רק "רשיון לייצר חשמל לשימוש עצמי".

א' אבלין:

זה גם לא טוב. אולי נכתוב "למעט האמור בסעיף 19(ג)".

א' שניידר:

אבל זה לא מתאים להגדרה.

א' מעוז:

רק הבהרה. יש כאן עניין של יתרונות לגודל. אני מבין שאפשר לקבל שני רשיונות. לדוגמא, אני מקים תחנת כוח של 16 מגוואט, משתמש ב-6 מגוואט ואני מעביר לרשת 10 מגוואט. אני רק רוצה להיות בטוח שאני יכול לקבל את שני הרשיונות האלה על אותה תחנת כוח ולא אצטרך לעשות הפרדה של שתי תחנות כוח. הדברים לא ברורים כל כך, ואני רוצה להיות בטוח בזה.

א' שלגי:

סעיף 3(ג) אומר: "רשיון יינתן לפעילות אחת, למקום או לאזור מוגדר, ויכול שיינתן לאדם יותר מרשיון אחד". זה בדיוק מה שאתה רוצה.

י' ורדי:

לא, זה לא מה שהוא אומר. הוא אומר דבר נכון: שעל אותו מיתקן יכול להיות שיהיו לו שלושה רשיונות: לייצור עצמי, למכירה ו--

א' שלגי:

זה יכול להיות.

י' ורדי:

אבל זה לא כתוב כאן.

א' מעוז:

אני מעוניין שיצרן אחד יוכל לקבל כמה רשיונות בלי שתדרשו הפרדה, כי זה מעלה את העלויות ב-15%-20%.

א' שלגי:

זה כתוב בדיוק.

י' ורדי:

זה לא כתוב. כתוב בסעיף 3(ב): "רשיון יינתן לפעילות אחת", אז אפשר להגיד: "מספר רשיונות יינתנו לפעילות אחת". זה מה שצריך להגיד.

ד' ליפשיץ:

למה פעילות? צריך לדבר על מקום, על תחנת כוח מסוימת, לא על פעילות.

י' ורדי:

אילן מעוז חושש שיבוא המנהל לענייני החשמל ויגיד: בשביל ייצור עצמי תעשה תחנה אחרת.

א' מעוז:

אז תכתוב בבירור בסעיף 3(ב) שלתחנה אחת יכולים להינתן מספר רשיונות.

ש' ברובנדר:

אתם הופכים את המנהל לבלתי רציונלי.

ד' ליפשיץ:

צריך לכתוב: "ויכול שיינתן ביחס למקום אחד רשיון ליותר מפעילות אחת".

י' ורדי:

לא למקום אחד, אלא למיתקן ייצור אחד, ליחידת ייצור אחת.

ש' ברובנדר:

מיתקן זה משהו אחר.

א' מעוז:

אז נכתוב "תחנת כוח". הגדרתם מה זה תחנת כוח.

י' שאשא:

פשוט תכתבו שתחנת כוח יכולה לקבל רשיון אחד או שניים או שלושה.

י' ורדי:

בגין תחנת כוח אתה יכול לקבל רשיון לייצור עצמי, ל-I.P.P ולמכור לחברת חשמל.

א' שניידר:

האם מה שכתוב בסעיף 3(ב) זה לא מספיק טוב?

ס' אלחנני:

אני רוצה לומר משהו מאוד עקרוני לגבי סעיף 3(ב). אני מציעה לחבר את 3(ב) עם הגדרת פעילות, כי ייצור יכול להיות רק באתר. אני מציעה לחבר את העניין של הגדרת מקומות להגדרת פעילות, זה יפתור חלק מהבעיות האלה, כי אז אני אומרת: ייצור הרי יכול להיות רק באתר אחד, הולכה היא באיזור, חלוקה יכולה להיות במקום או באיזור, אספקה היא במקום או באיזור וכן סחר.

י' חורש:

אבל העלית את זה במהלך הדיון וזה ירד.

ס' אלחנני:

לא העליתי את זה במהלך הדיון.

א' שניידר:

לכן כתבתי בצורה כללית.

ס' אלחנני:

אבל אז יש בעיה עם ההגדרות האלה של המקום.

א' שניידר:

למה? הפעילות כוללת הכל.

קריאה:

למה לסבך?

י' ורדי:

יש הגדרה של תחנת כוח, תיצמדו לזה.

ס' אלחנני:

בשביל התחרות, שהיא אחת ממטרות החוק - אני רוצה לייחד את הייצור באתר ולא את הייצור באיזור. איזור זה כל הנגב. אתה תיתן לו רשיון ייצור חשמל בכל הנגב? זה צריך להיות ייצור באתר.

י' ורדי:

בתחנת הכוח.

ס' אלחנני:

לכן כשאני אגדיר את הסיווג הגיאוגרפי, אני אגדיר יחד עם הפעילות. הרשיון יינתן לפעילות אחת ואז זה פותר לי את העניין.

א' שניידר:

זה בדיוק מה שכתוב.

י' ורדי:

זה בדיוק לא מה שכתוב.

ד' ליפשיץ:

אולי אפשר להוסיף שרשיון ייצור יינתן ביחס לתחנת כוח אחת וזה יהיה בעניין של ייצור.

היו"ר ג' גל:

מה הסיכום?

א' שניידר:

אפשר לכתוב בסיפה של 3(ב): "ובלבד שרשיון ייצור יינתן לתחנת כוח אחת".

ד' ליפשיץ:

אני מציעה לכתוב: "רשיון יינתן לפעילות אחת, למקום או לאזור מוגדר, יכול שיינתן לאדם יותר מרשיון אחד ויכול שיינתנו ביחס לתחנת כוח אחת רשיונות לייצור מסוגים שונים", כך שייכללו פה שני הדברים.

י' ורדי:

יפה. אבל זה מגביל - שרק מי שיש לו מעל 5 מגוואט יוכל לעשות פעילויות משולבות.

ס' אלחנני:

הרשיון להולכת חשמל הוא אחד בכל הארץ, נכון?

י' ורדי:

כן.

ס' אלחנני:

אז צריך להגדיר את זה בפעילות ולכתוב שזה בכל הארץ כי זה רק אחד. תכתבו: ייצור באתר.

ש' ברובנדר:

אבל אין לך הגדרה לאתר. מה זה אתר?

ד' ליפשיץ:

אני רוצה להוסיף עוד דבר אחד לגבי סעיף 19, שדובר עליו קודם. בסעיף 19(א) אין הסמכה להתקין תקנות, אז אם רוצים שהשר יקבע בתקנות כללים להעברת--

ס' אלחנני:

בסעיף 19(ב) כתבתי: "ובסעיף קטן (א)", אז זה כבר כולל.

ד' ליפשיץ:

זה העסקאות, אבל זה לא שהוא יכול להחליף ולקנות פעם מבעל רשיון ספק שירות חיוני ופעם מיצרן פרטי.

ב' אבלין:

אבל סעיף 19(א) עוסק ברשיון ולא בכללים.

ד' ליפשיץ:

בסעיף 19 כתוב: "על פי בקשתו של יצרן חשמל פרטי, יקבע השר ברשיונו כי הוא רשאי למכור" וכו'. נאמר שם שיהיו כללים מתי, למרות שנאמר לו ברשיון כך או כך, הוא יהיה רשאי להחליף מה שהוא רוצה.

א' שניידר:

"בהתאם לכללים שיקבע השר בהתייעצות עם הרשות".

ב' אבלין:

אם זה על פי בקשתו, למה צריך כללים? על כל דבר נכתוב כללים? יבוא אדם, יבקש רשיון, ישקול השר אם כן או לא.

ס' אלחנני:

ברגע שפעם אחת הוא נתן רשיון, זה צריך להיות דומה. אחר כך זה כבר תקדים.

ד' ליפשיץ:

אפשר להגיד: "השר יהיה רשאי לקבוע בתקנות כללים לשינוי תנאי זה ברשיון".

א' שניידר:

אז הוא ישנה את הרשיון.

ב' אבלין:

הוא ישנה. לא צריך את זה.

היו"ר ג' גל:

נמשיך הלאה.

א' שניידר:

החל מסעיף 20 עד סעיף 29 אלו סעיפים חדשים שהביא משרד המשפטים. צריך לעשות פה עוד כל מיני התאמות כי אני יודעת שיש כאן בלבול בין מועצה לרשות. נקרא את הסעיפים וטנה שפניץ, תשמרי עלינו עכשיו.

סעיף 20: "מוקמת בזה רשות לשירותים ציבוריים - חשמל".

סעיף 21: "(א) הממשלה תמנה מועצה לרשות, לפי הצעת השר, תוך 30 ימים מתחילתו של חוק זה".

ד' ליפשיץ:

כאן אנחנו מבקשים שזה יהיה השרים כי הכוונה היתה שהרשות והמועצה לא יהיו כפופים לשר אחד, אלא לשר האנרגיה ושר האוצר וגם המינויים צריכים להיעשות על פי המלצת שני השרים.

י' ורדי:

זה הגיוני היות ומדובר בתעריפים.

א' שניידר:

אני ממשיכה. סעיף 21(ב): "במועצה יהיו חמישה חברים שיציע השר לממשלה" - אז זה צריך להיות "שיציעו השרים".

ס' אלחנני:

אם השרים ממנים את המועצה לרשות, הם לא יכולים להציע לממשלה.

ב' אבלין:

לא, הממשלה ממנה לפי הצעת השרים.

א' שניידר:

"במועצה יהיו חמישה חברים שיציעו השרים לממשלה והם: (1) שני נציגי ממשלה ובהם אחד - שהמליץ עליו השר, מקרב עובדי משרד האנרגיה והתשתית ואחד - שהמליץ עליו שר האוצר מקרב עובדי משרדו. (2) שני נציגים מקרב הציבור שהמליצה עליהם המועצה להשכלה גבוהה--

י' ורדי:

זה נראה לי סידור מוזר.

היו"ר ג' גל:

תנו לאנה שניידר לסיים.

א' שניידר:

"(2) שני נציגים מקרב הציבור שהמליצה עליהם המועצה להשכלה גבוהה, מקרב בעלי מעמד בשדה ההשכלה הגבוהה; אחד - במקצוע כלכלה, ראיית חשבון או מינהל עסקים ואחד - במקצוע טכנולוגי הנוגע לתחום הפעילות במשק החשמל".

ס' אלחנני:

ב-30 יום בשום אופן המועצה להשכלה גבוהה לא תספיק לעשות את זה.

היו"ר ג' גל:

אני מבקש שאנה שניידר תמשיך ואחר כך הערות.

א' שניידר:

"(ג) יושב ראש המועצה יהיה מנהל הרשות שנתמנה לפי סעיף 37. (ד) חברי המועצה ימונו לתקופה של שלוש שנים וניתן לחזור ולמנותם, ובלבד שלא יכהנו יותר

משתי כהונות רצופות. (ה) על מינוי חברי מועצה מקרב הציבור יחולו הוראות סעיף 18 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 - זה נקרא ועדת בן-דרור, אם אני לא טועה - "בשינויים המחויבים לפי העניין. (ו) חברי המועצה יהיו אזרחי ישראל ותושבים בה".

ד' ליפשיץ:

אנחנו דיברנו על נציג של בנק ישראל בהרכב של המועצה.

א' מעוז:

נציגי ציבור מקרב הקהילה האקדמית - הניסיון של השנים האחרונות הוכיח שנציגי אקדמיה לא פעלו תמיד משיקולים ממלכתיים, במיוחד בכל מה שקשור במימשק עם שוק ההון. אני ממליץ לחשוב על נציבות שתבסס בעיקרה על נציגי הרשויות הממלכתיות הבאות: הממונה על ההגבלים העסקיים - היה רצוי שיהיה לו נציג פה; משרד המשפטים - היה רצוי; בנק ישראל; נציג מועצת רואי-החשבון כפי שיומלץ על-ידי יו"ר המועצה; שופט בדימוס לפי המלצת נשיא בית המשפט העליון, ובנק ישראל. אני ממליץ גם שיהיו שבעה חברים ולא חמישה. דבר נוסף - שתהיה אישה אחת לפחות.

י' ורדי:

אני רוצה להעיר הערה לסעיף (ב)(2). בעלי מעמד בשדה ההשכלה הגבוהה - יוצא שבשביל חברות ב-P.U.C אתה צריך להיות מורה במוסד אקדמי.

ב' אבלין:

לא כתוב מורה.

י' ורדי:

מה זה מעמד בשדה ההשכלה הגבוהה?

ב' אבלין:

בחוק ההשכלה הגבוהה יש גם מורה. מעמד בשדה ההשכלה הגבוהה זה אדם מלומד, יודע, בעל PhD.

י' ורדי:

אני, למשל, חושב שאני מבין משהו באנרגיה ואין לי שום מעמד בשדה ההשכלה הגבוהה. אני מציע: בעל השכלה אקדמית שיש לו או ניסיון או השכלה או שילוב של שניהם ביחד בתחומים הרלוונטיים.

ח' אילתה:

הוא מוצע על-ידי המועצה להשכלה גבוהה.

א' שניידר:

למה צריך את ההמלצה של המועצה להשכלה גבוהה?

י' ורדי:

אני גם לא יודע למה צריך את ההמלצה.

היו"ר ג' גל:

מי אתה רוצה שימנה אותו?

קריאה:

שימנו אותו השרים, כמו הדירקטוריון.

י' ורדי:

בעצם לא איכפת לי שזו תהיה המלצה של המועצה להשכלה גבוהה, אבל לא נראה לי "בעל מעמד בשדה ההשכלה הגבוהה". גם ההגדרה "מקצוע טכנולוגי הנוגע לתחום הפעילות במשק החשמל" לא נראית לי. צריך שלא למקצוע תהיה נגיעה אלא שלאיש תהיה נגיעה לתחום, יהיה ידע. יכול לבוא מישהו מתחום הנדסת תעשייה וניהול שהתמחה בעניין או כל דבר אחר.

י' שאשא:

קודם כל, אני מקבל מה שיוסי ורדי אומר, שזה לא חייב להיות מישהו בעל מעמד בשדה ההשכלה הגבוהה, זה יכול להיות כל אחד שיש לו ניסיון רלוונטי במקצועות הכלכלה, ראיית חשבון, מינהל עסקים. אני רוצה לחזק מה שאמר פה אילן מעוז - כדאי להכניס פה, לדעתי, את נציג בנק ישראל שימונה על-פי המלצת הנגיד.

י' ורדי:

צר לי, אני לא חושב שלבנק ישראל יש מעמד בעניין הזה יותר מאשר למישהו אחר.

י' שאשא:

אני חושב שזה חשוב, אני חושב שלאנשי בנק ישראל יש ראייה ממלכתית.

היו"ר ג' גל:

בואו נגמור קודם את פסקה (2).

ט' שפניץ:

אין לי התנגדות לבעל השכלה גבוהה. הבקשה היתה של חה"כ פורז - להכניס את האקדמיה וגם המינוי על-ידי מוסד אקדמי כדי שלא תהיה השפעת השרים.

היו"ר ג' גל:

את המלצת המוסד האקדמי - קיבלנו. עכשיו השאלה - מה הכישורים של אותם נציגים?

ט' שפניץ:

אלו יכולים להיות אנשים בעלי השכלה אקדמאית שהכישורים שלהם מתאימים. הרעיון היה אחד בתחום האנרגיה ואחד בתחום הכלכלה.

י' ורדי:

זה צריך להיות: "שלדעת המועצה להשכלה גבוהה הכישורים שלהם מתאימים להיות ב-P.U.C".

י' חורש:

בהצעת החוק הכחולה, בסעיף 37, גם נתנו תנאים של חמש שנים ניסיון לפחות.

י' שאשא:

נכון, זה חשוב שיהיה.

ב' אבלין:

בסעיף 37 בנוסח הכחול - אמנם היה מדובר בוועדה המייעצת, אבל היום אפשר להסב את זה למועצה - קבענו תנאים ברוח הדברים שנאמרו. בסעיף 37(א)(1) כתוב: "בעלי תואר אקדמי באחד המקצועות הבאים: כלכלה, מינהל עסקים, ראיית חשבון, משפטים, הנדסה או מקצוע אחר הנוגע לתחומי התפקידים של הרשות; (2) הם בעלי ניסיון מצטבר" - יוסי ורדי, זה מה שאתה רוצה.

י' ורדי:

הייתי אומר: ניסיון מצטבר רלוונטי.

ב' אבלין:

"בעלי ניסיון מצטבר של חמש שנים לפחות באחד התחומים הבאים" - ושוב אנחנו חוזרים: כלכלה, ניהול, מינהל עסקים וכו'. אפשר להעביר את זה להצעת החוק בנוסח החדש.

י' ורדי:

מה איכפת לך להוסיף את המילה "רלוונטי"?

ב' אבלין:

כתוב: "מקצוע אחר הנוגע לתחומי התפקידים של הרשות". זה מקצוע רלוונטי.

ס' אלחנני:

אני רוצה לחזור לסעיף 21(א) - מהניסיון, תוך 30 יום למצוא--

היו"ר ג' גל:

קודם נגמור את את סעיף (ב)(2), אחר כך תעירי לגבי סעיף (א). ובכן, אנחנו מאמצים את הצעתה של בתיה אבלין, שאנחנו מעתיקים לסעיף 21(ב)(2) את מה שכתוב בסעיף 37(א) בנוסח הכחול לגבי הוועדה המייעצת. בזה גמרנו את סעיף 21(ב).

ד' ליפשיץ:

נעתיק את זה בשינוי אחד - לא "לפחות אחד משני התנאים" אלא שני התנאים.

ב' אבלין:

כן, שני תנאים מצטברים.

היו"ר ג' גל:

נחזור לעניין של ה-30 יום והדברים האלה אחרי שנגמור לדון על הרכב הוועדה.

י' שאשא:

אם אלו שני התנאים המצטברים, אז לדעתי צריך להפעיל אותם על נציגי הציבור. על נציגי הממשלה יהיה קצת קשה להפעיל את זה.

א' שניידר:

כפי שאמר היו"ר, הצעת בתיה אבלין נוגעת רק לפיסקה (2) שמדברת על נציגי הציבור, היא איננה נוגעת לנציגי הממשלה.

סעיף (ג): "יושב ראש המועצה יהיה מנהל הרשות שנתמנה לפי סעיף 37".

היו"ר ג' גל:
מי ממנה אותו?

י' שאשא:
הממשלה.

היו"ר ג' גל:

אז יש לנו פה מצב שיש חמישה אנשים ששניים מהם ממונים על-ידי הציבור ושלושה ממונים על-ידי הממשלה.

ר' פלד:
שניים על-ידי השרים, שניים על-ידי הציבור, ואחד על-ידי הממשלה.

ד' ליפשיץ:

לא, כולם מתמנים על-ידי הממשלה. הממשלה יכולה להחליט שהיא לא מקבלת את המלצת המועצה להשכלה גבוהה והיא מבקשת ממנה המלצות נוספות.

י' חורש:
המינוי עצמו הוא של הדרג המבצע.

היו"ר ג' גל:
זה נראה מאוזן?

ח' אילתה:
כן. זה אפקטיבי וקומפקטי.

א' שניידר:

יש לי בעיה בסעיף (ג). יושב-ראש המועצה הוא מנהל הרשות. יש כאן עירבוב. לא הבנתי פה למה צריך רשות ולא להסתפק במועצה.

ס' אלחנני:
לא. למה צריך מועצה? אפשר להסתפק ברשות.

ד' ליפשיץ:
אפשר לומר שהרשות תהיה בת חמישה חברים, זה אותו הדבר.

ש' ברובנדר:
חזרנו לתאגיד, אז מה הועילו חכמים? עשינו את כל הסיבוב וחזרנו לתאגיד.

ד' ליפשיץ:
לא. רשות שלא תהיה כשירה לזכויות ולחובות, היא לא תאגיד שהוקם כחוק.

ש' ברובנדר:

אבל שאר הדברים זה אותה הצעה להטיל את זה על תאגיד. עשינו סיבוב שלם וחזרנו חזרה.

ט' שפניץ:

אולי אני אסביר רגע כי חבל על הדיבורים. המבנה הוא שיש חמישה אנשים, לא חשוב כרגע איך קוראים להם. היושב-ראש הוא המנהל ולידו יש ארבעה אנשים. עליהם מוטלים התפקידים של קביעת התעריפים ואמות המידה.

ס' אלחנני:

אבל זו המועצה, לא הרשות.

ט' שפניץ:

רק רגע. זה הגוף ואלה התפקידים שלו. היושב-ראש - נקרא לו כרגע המנהל - הוא גם אחראי על ה-stuff שקיים באותה רשות. עכשיו צריך לסדר את עניין המינוחים יותר טוב, כי עכשיו נכנסנו עם כל המבנה החדש שלא ידענו אם הוא יתקבל או לא. לכן המבנה הוא - אם נקרא לזה כרגע רשות, אז הרשות מורכבת ממה שקרוי כרגע מועצה, מהמנהל שהוא חלק מהמועצה הזאת פלוס עובדים; כל זה יחד הוא הרשות. עכשיו צריך רק לסדר את המינוחים יותר טוב.

י' שאשא:

אני בכל זאת חושב שכדאי להגדיל את מספר החברים לשבעה, רק מתוך זה שבמציאות הקיימת רוב האנשים יהיו אנשים עם עיסוקים אחרים. אני לא רואה קוורום קבוע של חמישה אנשים שמתכנס תמיד, אני הייתי מוסיף פה עוד שני נציגים - אחד מבנק ישראל ועוד נציג ציבור - רק בשביל שלפחות יהיה קוורום.

היו"ר ג' גל:

טנה שפניץ, תסבירי את עניין המנהל והיושב-ראש פה.

ט' שפניץ:

המנהל הוא יושב-ראש - אפשר לקרוא לזה הרשות, אפשר להפריד בין הגופים, אבל הרעיון הוא שיש חמישה אנשים שעושים את התפקידים שעליהם דיברנו פלוס עובדים. המנהל של הרשות הוא יושב-ראש של הגוף הקולגיאלי הזה פלוס המנהל האדמיניסטרטיבי של הרשות שמבצעת את התפקידים. אנחנו נמצא את המינוחים.

ש' ברובנדר:

למה שהמנהל יהיה יו"ר הרשות?

ז' אפיק:

אני חושב שהיושב-ראש צריך להיות יושב-ראש פעיל ולא צריך מנהל, אבל משחקים כאן בסמנטיקה כאשר יש מנכ"ל שהוא למעשה גם יושב-ראש.

י' שאשא:

זה עניין של טרמינולוגיה.

היו"ר ג' גל:

סמדר אלחנני, מה הבעיה עם ה-30 יום?

ס' אלחנני:

תהיה ריאליסט, במדינת ישראל 30 ימים זה לא מספיק. אני מציעה או להוריד את זה או לקבוע מועד יותר ארוך.

א' שניידר:

כלומר, או 60 ימים או להוריד בכלל.

י' ורדי:

מי יקבע בינתיים תעריפים?

היו"ר ג' גל:

אנחנו מעלים את זה ל-60 יום. הלאה.

ס' אלחנני:

הערה נוספת - חברי מועצת הרשות ממונים לשלוש שנים, ובתום שלוש השנים בבת אחת צריך להחליף את כולם. אני מציעה, מבחינה פרקטית, שהמינוי הראשון של חצי מהם יהיה לתקופה יותר ארוכה כדי שכל שלוש שנים יתחלפו רק חצי מהם.

ב' אבלין:

היתה לנו נוסחה לזה.

ח' אילתה:

יש לי שתי הערות. אחת, לגבי ה-30 יום. היום יש רשות בהקמה ועובדים; ואם החוק יעבור, ביום שלישי הבא אנחנו נהיה אחראים על כל מה שנאמר כאן בלי מינוי.

י' ורדי:

אז השר יקבע לשלושה חודשים.

א' שניידר:

אתם לא חייבים להשתמש בכל 60 הימים האלה.

ח' אילתה:

אז לפחות שהיושב-ראש או המנהל או איך שתקראו לו - יוציאו לו מינוי כרגע.

היו"ר ג' גל:

את זה הממשלה תוציא, לא אנחנו. הממשלה יכולה לעשות את זה גם מחר בבוקר.

ח' אילתה:

ההערה השנייה שלי היא לגבי סעיף (ד). מאחר והיושב-ראש - או איך שתקראו לו - יתמנה על-ידי הממשלה לפי סעיף 37, אז בסעיף (ד) צריך להיות כתוב "חברי המועצה האחרים".

א' שניידר:

נכון.

ב' אבלין:

יש לנו פה משהו מאוד עקרוני, אני רוצה שתשים לב לזה ותחליט כך או אחרת. יש פה אחר כך פרק שלם על מנהל הרשות (סימן ב'), איך הוא מתמנה, מה הוא עושה וכל מה שחל עליו. עכשיו אנחנו באים ואומרים שהוא יהיה יו"ר הרשות. זה כאילו שהמנכ"ל הוא גם דירקטור. שאלה ראשונה - האם באמת רוצים שזה יהיה כך? שאלה שנייה - אם זה כך שהמנהל יהיה יו"ר הרשות, לא צריך את כל הפרק של המנהל; נכתוב שהיושב-ראש ינהל את ענייני הרשות כמו שכתוב בחוק ניירות ערך ובזה גמרנו.

י' ורדי:

חיים אילתה, מה נראה לך יותר - יושב-ראש או מנהל?

ח' אילתה:
יושב-ראש.

ב' אבלין:

אם כך אני מציעה שייכתב שהיושב-ראש ינהל את ענייני הרשות, בדומה לחוק ניירות ערך, ואז לא צריך את כל הפרק על המנהל ואיך הוא מתמנה וכו'. הוא יתמנה, כפי שכתוב כאן, על-ידי הממשלה.

י' שאשא:
אבל חשוב להגיד שהוא רשאי לייצג את הרשות.

ד' ליפשיץ:
בפרק על המנהל יש כמה סעיפים שהם חשובים.

ט' שפניץ:

אין פה הבדלים עקרוניים בכלל. יש אותו יושב-ראש שהוא גם מנהל את הרשות. כן חשוב - ועל זה הוועדה שמה דגש במיוחד - להדגיש את העצמאות שלו. בשביל זה כתבנו לו פרק עם כל הסמכויות המיוחדות ועליהן לא צריך לוותר. העובדה שהוא גם זה שקובע את התעריפים וגם מנהל, זה בכלל לא מונע את כל מה שרציתם - שהוא יהיה עצמאי.

ב' אבלין:

אבל אלו סמכויות יש לו? כבר אין לו הסמכויות לקבוע תעריפים, שכן אותם קובעת המועצה. אין לו כבר סמכויות לקבוע אמות מידה, שכן אותן קובעת המועצה. מה נותר? נותר לחתום על עסקאות ולנהל את ה-stuff. לצורך זה אני מפנה את תשומת לב הוועדה לסעיף 9א בחוק ניירות ערך, שם נאמר "יושב-ראש הרשות ממונה על פעולות הרשות ועל ביצוע החלטותיה". זה מה שאני מציע שייכתב.

י' שאשא:
למה לעשות סתם קישור לחוק אחר?

ב' אבלין:
לא קישור, חלילה.

ד' ליפשיץ:

אבל אז את מאבדת את כל הסמכויות, כי בחוק ניירות ערך יש סעיפים אחרים שנקבע בהם שזה תאגיד שהוא קשור לזכויות וחובות. גם כאן את צריכה סעיף שמדבר על הסמכויות המיוחדות לעניין יחידת הסמך הזו.

ב' אבלין:
ומה הן?

ד' ליפשיץ:
לייצג אותה בעסקאות, לחתום על--

ב' אבלין:
זה יישאר.

ט' שפניץ:

הרעיון היה שליושב-ראש הזה יש עצמאות יחסית גדולה. היא באה לידי ביטוי קודם כל בזה שהוא יתמנה לתקופה מסוימת, היא באה לידי ביטוי בזה שנתנו לו דרגות חופש יותר גדולות גם לעניין תקנים, גם לעניין תקציב וכיו"ב. חייבים לכתוב את זה בחוק אם רוצים לייחד לו את זה, להבדיל מהרשות לניירות ערך שהיא תאגיד בפני עצמו ויש ליושב-ראש שלה סמכויות מכוח החוק. לכן צריך את הסעיפים. גם לשאלה איך מפסיקים את הכהונה של היושב-ראש צריך סעיף מיוחד, משום שאנחנו רוצים לייחד את זה. עוד ביקשתם לחזק, והכנסתי גם את החיזוקים.

ח' אילתה:

רק במקום "מנהל" תכתבו "יושב-ראש".

א' שניידר:

אז אני מבינה שבסעיף (ג) כותבים: "יושב-ראש המועצה יהיה יושב-ראש הרשות שנתמנה לפי סעיף 37".

אני עוברת לסעיף 22 - חובת גילוי ואיסור התקשרות: "חבר מועצה שידוע לו כי הוא עשוי להיות בעל עניין, במישרין או בעקיפין, בעצמו או על-ידי בן משפחה בעיסקה או בעניין העומדים לדיון במועצה, יודיע על כך בכתב ליושב-ראש המועצה, מיד לאחר שנודע לו כי העיסקה או העניין האמורים עומדים לדיון, ולא יהיה נוכח בדיוני המועצה כאמור באותה עיסקה או עניין ולא ישתתף בהחלטה המתייחסת אליהם או קשורה עמם". זה סעיף חדש, הוא סטנדרטי לגבי מועצות.

י' ורדי:

אני רוצה להעיר הערה שלפי דעתי יש לה היבטים ציבוריים הרבה יותר רחבים מהעניין הזה, וזה העניין של ניגודי אינטרסים במועצות מנהלים. חוק החברות הממשלתיות קבע כלל שלא מכבדים אותו, לצערי הרב, לא בחברת חשמל ולא בחברות האחרות. וזה אומר - מי שעשוי להיות לו ניגוד אינטרסים, לא יכול לכהן כדירקטור. כל הפטנט שמי שיש לו ניגוד אינטרסים יוצא מהישיבה זה פיסקו, זה מגוחך, זה לא רציני וזה אם כל חטאת, כולל בחברת חשמל. אני מציע להחיל כאן את הכלל שכתוב בחוק החברות הממשלתיות - מי שעשוי להיות לו ניגוד אינטרסים, יתכבד וישב בביתו ולא יכהן כדירקטור.

ד' ליפשיץ:

זה חלק מהמינוי של ועדת בן-דרור, הרי מדובר פה על נציגי הציבור. נציגי הציבור כפופים לוועדת בן-דרור שבודקת ניגודי עניינים.

י' ורדי:

הסעיף הזה נותן לגיטימציה לניגוד אינטרסים. אני בעד שיהיה כתוב שמי שעשוי להיות לו חשש לניגוד אינטרסים, לא יהיה במועצה.

ר' פלד:

ההצעה מתקבלת.

א' שניידר:

ועדת בן-דרור מלכתחילה קובעת - - -

היו"ר ג' גל:

אני יכול לומר דבר אחד - כל פעם שבחדר הזה קם חבר-כנסת ואומר שהוא בעל עניין, אני אומר לו: 'מבחינתי אני מעדיף שתצביע ותסתכל בבוקר בראי, כי לא אמרת לנו מה עשית בדרך עד שהבקשה הגיעה הנה אז אל תהיה לי פתאום גיבור'. אני מעדיף שכולם יצביעו, שהכל יהיה שקוף. בכנסת אני שולל לחלוטין שחברים לא יצביעו.

י' ורדי:

אבל אדוני היו"ר, כאן יש לך אפשרות - מה שאין לך בכנסת - להגיד: מי שיש לו חשש לניגוד אינטרסים, שלא יהיה חבר מועצה.

י' חורש:

על-פי ועדת בן-דרור, בהגדרה, הוא לא יתמנה.

ט' שפניץ:

המינוי נבדק על-ידי ועדת בן-דרור. ניגוד העניינים והזיקה הכלכלית והמינוי הפוליטי נבדק בוועדת בן-דרור. אז מי שמלכתחילה יש לו סעיף כזה, לא יכול להתמנות.

י' ורדי:

תסתכלי בדירקטוריון של חברת חשמל. ועדת בן-דרור אמרה גם לגבי חברת חשמל שאם למישהו יש ניגוד אינטרסים, וזה בניגוד לחוק החברות הממשלתיות, שייצא מהישיבה. לפי דעתי עניין היציאה מהישיבה הוא לא פיתרון. מי שיש לו ניגוד אינטרסים, שלא יהיה דירקטור, יש מספיק אנשים שיהיו דירקטורים.

היו"ר ג' גל:

יש לי בקשה. היות ועכשיו אתם בשיא הרעננות, אני רוצה לשים פה נקודה ולדלג לנושא השלישי שהייתי רוצה לגמור אותו הערב - הנושא של הוראות המעבר (סעיף 52 בנוסח הכחול, סעיף 61 בנוסח שלפנינו).

ט' שפניץ:

אחר כך אתה חוזר לסעיפים האחרים?

היו"ר ג' גל:

כן, אני אחזור או שיהיה דיון נוסף ביום שני. אני רוצה שמישהו יסביר לנו את הקונספציה של סעיף 61.

ש' ברובנדר:

חברת חשמל היא going concern, יש לה התחייבויות לכל הכיוונים ויש כלפיה התחייבויות לכל הכיוונים. החברה הזאת צריכה להמשיך ולתפקד, ועד שיכינו מערך רשיונות וכללים ותקנות על פי החוק הזה, ימשיך החוק הקיים להתקיים, למעט ביטול של שני סעיפים - סעיף 3 וסעיף 25 לפקודת זכיונות החשמל.

י' ורדי:

מה אומרים סעיפים 3 ו-25?

ש' ברובנדר:

סעיף 3 זה לגבי המקרה של מהות הזיכיון של מכירה, נדמה לי שזו הגבלה של המכירה.

ב' אבלין:

בסעיף 3 לפקודת זכיונות החשמל נאמר שחברת החשמל יכולה להתקין תקנות וליתן רשיונות. מעכשיו היא לא תוכל ליתן רשיונות ולא להתקין תקנות.

ש' ברובנדר:

סעיף 25 לפקודת זכיונות החשמל מדבר על התקנת כללים. כלומר, אנחנו מקפידים את המצב הקיים. סעיף 61(ד) בא לאפשר את המשך המצב הקיים עד שייכנס המשטר החדש לתוקפו. זו מהות הסעיף.

היו"ר ג' גל:

ולמה צריך בשביל זה עשר שנים?

ש' ברובנדר:

זה לא שייך לעשר שנים.

היו"ר ג' גל:

אני רוצה שתיתן את הקונספציה כולה.

א' שניידר:

זה היה סעיף 61(א).

ד' ליפשיץ:

צריך לעשות תיקון ב-(א) ו-(ב).

היו"ר ג' גל:

קודם נשמע מה הקונספציה, ואחר כך נראה מה התיקונים שצריך להכניס.

ש' ברובנדר:

את הקונספציה של העשר שנים הסברתי בהצגת הנושא, ואני אחזור עליה. מאחר שהחלטת הממשלה דיברה על 12,000 מגוואט, מאחר שהממשלה קבעה ש-12,000 מגוואט לא יהיה חלק מהחוק והממשלה אמרה שב-12,000 מגוואט היא תקבל החלטה מבנית, ומאחר שהחלטנו שבתקופת המעבר חברת חשמל תפעל תחת רשיון אחוד אבל יחד בו-זמנית היא תקבל גם רשיונות פרטניים לכל הפעילויות שלה, זה אותו שרוול מפורסם - העשר שנים היא תקופת מעבר שבאה בחלקה לאפשר התארגנות להפעלה על פי החוק החדש ולאפשר לחברת חשמל לעבור למשטר של מרכזי רווח, כל זה גם בשביל להשיג את השקיפות לצרכים של עבודת ה-P.U.C וגם לצרכים של התארגנות אם וכאשר יוחלט על השינוי המבני כמבנה היעד. מאחר שעשינו תיקון ל-wheeling, אין לזה שום השלכה על נושא ה-wheeling מכיוון של-wheeling ייכנסו מיידית, ממחר בבוקר, ואין לזה השלכה כלשהי על זה.

י' ורדי:

תגיד לי למה צריך רשיון אחוד.

ש' ברובנדר:

אין לזה שום השלכה על מהות הזיכיון והבלעדיות של חברת חשמל, מכיוון שהבלעדיות של חברת חשמל גם נקבעת על פי הרשיונות הפרטניים שהם built in ומוגבלים בזמן. התקופה של העשר שנים באה לתת איזושהי יציבות לחברה גם לצרכים של התארגנות, גיוס הון וכדומה. זו הקונספציה.

היו"ר ג' גל:

דרך אגב, כאשר מדברים על גיוס הון בדרך כלל מדובר - בחלקו לפחות - לגבי תחנות כוח חדשות.

ר' פלד:

מה שקורה בפועל - החלק הגדול היום הוא לא הייצור. יותר משני שליש זה ההולכה.

א' שלגי:

אני חושב שאנחנו עושים חוק וכולנו רוצים שהחוק הזה יהיה הכי טוב שאפשר, אבל יכול להיות שהממשלה טועה בתפיסת העולם, יכול להיות שוועדת הכספים טועה. תקופת המעבר היא תקופה שבה חברת חשמל צריכה לעבור ממבנה משק אחד למבנה משק אחר, וכל ניסיון לקצר את תקופת המעבר ועל-ידי כך להחיל בתוך החוק הוראות שישנו חלק ממרכיבים מהותיים בחוק, יכול להיות שבכך נעשה טעות ונשפוך את התינוק עם המים.

י' ורדי:

עם החשמל.

א' שלגי:

אני מזכיר לכולם שמשק חשמל זה דבר רציני וזה דבר שאי אפשר לשחק בו. זאת אומרת, יהיה מאוד קשה לנו לעשות דברים כמו שאנגליה או ארצות-הברית יכולות לעשות - לקבל החלטה ולחזור בהן בלי שיהיה שם נזק; אנחנו לא יכולים לעשות זאת כי אנחנו אי חשמלי בודד. תמיד כשאנחנו אומרים את הדברים האלה, אומרים שאנחנו מהלכים אימים. אני אומר: בואו לא נהלך על עצמנו אימים אבל ניתן לעצמנו את פרק הזמן הסביר להתארגנות. במשק חשמל, כשאנחנו מדברים על סדר גודל של חמש שנים להקמת תחנת כוח פחמית ושלוש-ארבע שנים להשגת הרשיון לתחנה, ממילא תקופת התכנון שאנחנו מדברים עליה מעכשיו והלאה היא עשר שנים. אם אנחנו נצליח תוך עשר שנים להכניס 10% ייצור פרטי - זאת אומרת גם לעשות את המיכרז, גם שיקבלו רשיון וגם שיקימו את התחנה - אני מאוד אשמח. אני אראה בזה הישג מאוד גדול אם מדינת ישראל תוכל ליישם את הדברים הגדולים. אם בעוד שלוש-ארבע שנים ה-P.U.C יהיה מספיק בוגר כדי לפקח על משק החשמל, אני גם אשמח מאוד. לכן אני חושב שאנחנו הולכים פה למהלך ש: א) יאפשר לנו לכל אורך הדרך לבחון אם אנחנו עושים נכון; ב) לא לעשות צעדים שאחר כך נצטער עליהם.

א' מעוז:

אני רוצה להפריד בין שני דברים - בין סחר סוסים לבין מינימום תקופת מעבר. אני רוצה להתחיל מהדבר השני. דרושה תקופת מעבר, בהחלט, כולל הסיבה שאסף שלגי הזכיר קודם - שעוברים ממבנה למבנה - אם כי אני לא רואה כאן מהפך כל כך גדול. כשמדובר על גישה חדשה, על מה אנחנו מדברים? אנחנו מדברים על כיתה ב' בסך-הכל. היום משק החשמל הוא בגן ילדים; אם היינו נותנים בניית תחנות כוח על-ידי יזמים פרטיים, זה כיתה א'; retail wheeling זה כיתה ב', והפרדת המערכות - פיצול

ההולכה והחלוקה והייצור - זה כיתה ג'. אתה, יו"ר הוועדה, הלכת על כיתה ב'. זה לא מהפך כל כך גדול. לכן זה נכון שצריך להפיק לקחים, אבל לא דרושה תקופה כה ארוכה.

עכשיו אני עובר לפעילויות שדורשות תקופת הסתגלות, ובואו נראה מה הסף המינימלי. מתן רשיונות - מספיקה שנה פחות או יותר. היערכות לשילוב יצרנים פרטיים - דרושות שנה או שנתיים? טיפול בנושאי הפנסיה, פיצוי נאות, בחינת מסגרות עסקיות למרכזי רווח, אפשרויות מימון השקעה וגיוס הון ומערך התעריפים שיהיה בסמכות ה-P.U.C - ההיערכות לכל זה, לפי דעתי, לא עולה על שנה-שנתיים, מקסימום שנתיים. בנוסף, מאחר ולא נקבע כאן מבנה יעד, לגבי תחנת כוח גם בעוד עשר שנים יגידו לי שזה לוקח 12 שנה. אני מאוד מודאג מהנושא שבעוד T שנים דרושות עוד T שנים. אני יודע שהתקופה הזו היא אינסופית, גם בשנת 2002 יגידו שהקמת תחנת כוח לוקחת 12 שנה. אני חושב שהנושא של משך הקמת תחנת כוח לא צריך בכלל להיות עכבה. כל זמן שיובטח הנושא של פיצוי נאות - חברת החשמל למעשה לא פועלת רק בתחום הפקת חשמל--

י' חורש:

אין פיצוי נאות.

א' מעוז:

רגע. חברת החשמל לא עוסקת רק בהפקת חשמל, היא גם בונה תחנות כוח. הערך של תחנת הכוח מובטח, אין לך מה לחשוש בנושא הזה. לכן אני אומר - שנתיים-שלוש זה מספיק.

היו"ר ג' גל:

את עניין תחנת הכוח אני לא מבין.

א' מעוז:

גם אני לא מבין. כל הזמן בונים תחנות כוח, כל שנתיים.

היו"ר ג' גל:

הרי אם צריך רשיון לתחנת כוח, היא יכולה להיות ממחר בבוקר ל-25 שנה. איזו בעיה יש של טווח ארוך וטווח קצר? בתחנת כוח אין בעיה כזו.

א' מעוז:

אני מציע שנלך בצורה עניינית - שתקופת המעבר לא תעלה על שנתיים-שלוש. דבר שני, אפשר להכניס אלמנט ברוח של--

י' ורדי:

למי נכניס את האלמנט?

א' מעוז:

אני מנסה להגיד - מאחר ואני מקווה שאתה עובר ממבנה אחד לשני, אתה עלול לעשות שגיאות. לכן אני צריך להכניס מנגנון כלשהו שמתקן את עצמו. למרות שתקפו קודם את אנגליה, האנגלים ידעו שהם עלולים לעשות שגיאות והכניסו מנגנון מהיר לתיקון במידה ורואים שגיאות. גם אנחנו צריכים להכניס מנגנון כזה. אתה יכול ללכת יותר מהר או להאיט, על בסיס עובדות צריך לעשות ועדת מעקב ולראות מה ההתפתחויות, אבל בעיקרון לפי דעתי תקופת המעבר לא צריכה לעלות על שנתיים-שלוש.

ר' פלד:

אני רוצה לתת תמונה של העניין, כי נדמה לי שזה דבר מאוד מהותי. לא מדובר פה על טובת חברת חשמל כפי שמנסים להציג, החוק הזה הוא חוק משק החשמל והחלטת הממשלה היא לטובת משק החשמל. כאשר עושים רפורמה במשק כזה גדול שמצוי בתנאים המיוחדים שלנו, כל טעות היא טעות לא של כסף אלא של ייצור חשמל. באנגליה נכנסו לרפורמה הזאת עם 40% רזרבה, ולכן את כל הטעויות ספגה הרזרבה. החלטת הממשלה דיברה על 12,000 מגוואט, והיא דיברה על זה לא כדבר שעומד בפני עצמו או כמספר שרירותי אלא היא למדה מחברות בעולם, למדה מהמקובל בעולם והיא הבינה את הצרכים המיוחדים של משק החשמל הישראלי. אנחנו משק אי, אין מי שיתקן לנו טעות; אין לנו גיבוי, אין לנו inter-connection, אין לנו מה שיש באירופה או בארצות-הברית - שם כל טעות אפשר ליישר מהשכן כאשר במידה מסוימת זה עניין של עלות. יש לנו שאלות מאוד קשות של שרידות, המערכת נפלה בקיץ שעבר ולא במקרה. זו מערכת שהיא built in יכולה ליפול גם מחר.

י' ורדי:

מערכת שלא נופלת, סימן שהיו בה יותר מדי השקעות.

ר' פלד:

אתה צודק, ובכן, יש שאלות קשות מאוד של רזרבה במערכת שלנו, ואני לא מדבר על רזרבה בייצור. אני מדבר על רזרבה בהשנאה, בהולכה ובחלוקה. בחמש השנים הקרובות עיקר ההשקעה - קרוב ל-70% - היא במערכות לא של הייצור. את המערכות האלה צריך להקים איך שהוא ולממן מהיכן שהוא. אם לא נעמוד בזה, אנחנו נגיע למצב שלא נספק חשמל. אני לא מהלך אימים, אני חושב שמי שמכיר את משק החשמל יודע שאלו המאפיינים שלו היום - אין לנו רזרבה. אין לנו רזרבה כי אנחנו משק שבשנים האחרונות גדל בצורה המהירה ביותר במערב, אנחנו משק שמעט הרזרבה שיש לו נאכלה בגלל העלייה ברוסיה ואנחנו עכשיו פשוט רצים כדי להדביק את מה שצריך. יש פה שאלה של בסיס הייצור. כדי לתחזק את המערכת, את ההולכה ואת ההשנאה, וכדי להחזיק את הרזרבה ל-peak יומי ועונתי, אנחנו צריכים בסיס מערכת קבוע. בסיס המערכת הקבוע היום הוא בערך 40% מכושר הייצור שלנו. אם אתה עובר אחוז מסוים - פה דובר על 10%, שזה 10% capacity אבל ב-energy זה הרבה יותר - אתה מגיע די מהר למצב שה-base שלך לא מממן את צרכי המערכת.

כולכם מדברים על 10% כאילו זה דבר קל ערך, אבל בארצות-הברית אחרי יותר מעשרים שנה יש 8.5% יצרנים פרטיים. אני חושב שאם אנחנו נרוץ מהר מדי ונגיע תוך עשר שנים ופחות ל-10%, ובאותו זמן אנחנו נפרק את החברה - אנחנו עשויים להגיע למצב שלא יהיה מי שירים לא את הרזרבה ולא את צרכי השרידות של המערכת. צריך לזכור שמחזור - לא מחזור תחנה אלא מחזור תכנון - של משק החשמל, תוכנית פיתוח של משק החשמל זו תוכנית ארוכת טווח, זו לא תוכנית שמשתנה מהיום להיום. כבר היום יש לי תוכנית מה יקרה אם "מיד אטלנטיק" לא תיכנס בשנת 2000 ואם היא לא תיכנס ב-2001 או ב-2003. מי שצריך לתת את הרזרבה, את הגיבוי - זה אני. לכן אני חושב שכדי שיהיה אפשר לספוג את זה, צריך ללכת בהליכה איטית. אני רוצה להגיד עוד דבר, למרות שאילן מעוז יוצא מתוך הנחה אחרת - אני חושב שבמערכת חשמל מבודדת כמו שלנו, גם בעתיד צריך גוף מרכזי של חברת חשמל שיש לו האחריות לדאוג לרזרבה ולכל המכלול.

י' ורדי:

אני מסכים עם כל מה שרפי פלד אומר, אבל המסקנה שלי היא קצת שונה.

ר' פלד:

כדי לא לפגוע במערכת הזאת, נתנו את תקופת המעבר. בתקופת המעבר הזאת חברת החשמל עושה לא מעט, היא עושה שינוי ארגוני גדול. השינוי הארגוני בגדול מבוסס

על המבנה הבסיסי של דו"ח ורדי. זאת אומרת, יש שם חברת הולכה, יש חברת חלוקה, יש שם חברת ייצור, יהיו מרכזי רווח ויהיו מרכזי רווח אמיתיים - אסף שלגי כבר ביקר וראה את זה - עם יכולת תימחור של כל יחידה בפני עצמה כולל כל תחנה בפני עצמה. אם תוסיפו לזה את האמנה שחתמנו עם הצרכנים לשיפור השירות ואיכות השירות, אני חושב שכל הדברים האלה ביחד, עם פתיחת המשק המלאה ממחר בבוקר ליצרנים פרטיים, ל-wheeling, ל-P.U.C, בעצם עושים את הרפורמה, פותחים את השער.

היו"ר ג' גל:

פרט לשאלה ששאלנו בפעם הקודמת לגבי המאזן של מרכזי הרווח - האם הוא מאזן מבוקר או שהוא מאזן פנימי שאפשר לעשות בו shifting.

א' שלגי:

הוא מתחיל כמאזן פנימי ותוך שלוש שנים הוא יוכל להפוך למאזן מבוקר. צריך להכין את זה.

ר' פלד:

התחשיב מבוסס על מאזן לכל יחידה, על תיערוף לשירותים בין היחידות.

היו"ר ג' גל:

הרשות מוסמכת לדרוש את זה לפי סטנדרטים שהיא קובעת.

י' ורדי:

אני חושב שצריך להפריד כאן בין שני דברים. קודם כל, אני מסכים עם כל החששות של רפי פלד בקשר ליציבות המערכת ולאחריות שיש לחברת חשמל. אלו דברי אלוהים חיים וצריך להתייחס לעניין בכל הרצינות הראויה. יחד עם זאת אני לא חושב שבשביל להתייחס לדבר ברצינות הראויה, צריך לתת רשיון אחוד כמו שקורא לזה מר ברובנדר, אני לא רואה שום רע בכך שיתחילו באשכול רשיונות. אני לא מבין מה התפקיד של הרשיון האחוד. אם התפקיד של הרשיון האחוד הוא להבטיח שלא יהיו אקספרימנטים במבנה של חברת חשמל בשלב הזה, לי אין בעיה עם העניין מפני שאני חושב שחברה של 6,000-7,000 מגוואט אין מה לחלק אותה. אם יחלקו אותה, זה יעלה יותר ביוקר. אם יעשו חברות בת, זה יהיה מכשיר רק להכניס עוד level ביניים של דרגים ושל מינויים.

ש' ברובנדר:

אתה רוצה להראות שעושים שינוי למרות שלא עושים שום דבר. ציבורית זה נראה טוב, זה עושה הרבה רעש אבל למעשה זה שום דבר.

היו"ר ג' גל:

יוסי ורדי, מה איכפת לך להשאיר את הנוסח הזה?

י' ורדי:

לפי דעתי צריך להוריד את הרשיון האחוד.

ש' ברובנדר:

אבל זו החלטת ממשלה.

י' ורדי:

פה זה כנסת או ממשלה?

ש' ברובנדר:

פה זה כנסת, אבל הרשיון האחוד הוא על פי החלטת ממשלה.

י' ורדי:

אבל לי אמרה הממשלה: 'תעשה ועדה ותגיד מה שאתה חושב'.

ש' ברובנדר:

מה מפריע לך הרשיון האחד?

י' ורדי:

מפריע לי שאני לא מבין מה זה רשיון אחד ומה מסתתר מתחת לזה ובשביל מה צריך את זה כשנותנים אשכול של רשיונות עיקריים. אם יהיה רשיון אחד כזה, לא ניכנס לתהליך של מתן הרשיונות.

י' חורש:

רשיונות אפשר לבטל גם לפני עשר שנים ואנחנו לא רוצים שייווצר מצב כזה. החוק מאפשר לבטל את הרשיונות האלה לפי שיקול דעת של השר בלי לשלם פיצויים. אתה רוצה להיכנס למצב כזה בחברת חשמל?

י' ורדי:

איזה רשיון הוא יבטל?

ד' ליפשיץ:

לב ליבו של הסעיף הזה הוא 8(ב), שלמרות האמור בסעיף 8(ב) זה ניתן לעשר שנים. זאת אומרת שהממשלה שוללת את סמכותה לבטל את הרשיון האחד במשך עשר שנים.

ש' ברובנדר:

כל רשיון ניתן לביטול למעט הרשיון האחד לעשר שנים. זה בעצם כל מה שנאמר כאן.

י' ורדי:

תסביר לי בשביל מה צריך את זה. אם תסביר לי בשביל מה צריך את זה, אני אבין למה צריך את זה.

ש' ברובנדר:

לא, אני רוצה שאתה תסביר למה לא צריך את זה.

י' ורדי:

מפני שאם אתה קובע שאתה הולך למערך של רשיונות, אז תתחיל להיכנס לזה במטותא ממך.

י' חורש:

אבל אפשר לבטל את הרשיונות מהיום למחר בלי לשלם פיצויים בגין הביטול הזה.

י' ורדי:

ואחרי עשר שנים?

ש' ברובנדר:

אחרי עשר שנים זה מתבטל מעצמו.

י' חורש:

אחרי עשר שנים אפשר לבטל את הרשיונות בלי לשלם פיצויים, בניגוד למצב - -

י' ורדי:

למה אחרי עשר שנים זה כן הגיוני ולפני עשר שנים זה לא הגיוני?

י' חורש:

משום שמדובר כרגע על משטר חדש. יש לנו הלוואות לטווח ארוך, אנחנו לא יודעים איך המערכת תעבוד. רוצים את עשר השנים לתקופת אינקובציה כדי לעבור ממשטר למשטר.

י' ורדי:

אני לא שמעתי על תקופת אינקובציה של עשר שנים בשום דבר.

ר' פלד:

יוסי ורדי, אנחנו מסכימים עם העיקרון וזה מרגיע את המערכת. אני הייתי משאיר את זה ככה, אני לא חושב שזה עקרוני.

י' ורדי:

אני חושב שזה עקרוני מאוד. אם אתה רוצה להיכנס למערך של אשכול רשיונות, להכניס את ה-P.U.C ולעשות את הדברים האלה, תאפשר את זה.

י' חורש:

אבל זה ממילא יהיה.

י' ורדי:

מהרשיון האחד נודף ריח של המשך הזיכיון.

י' חורש:

ייתן רשיון אחד ובמקביל ייתן אשכול של רשיונות, כך שכל מה שרוצים להשיג עם ה-P.U.C ועם אשכול הרשיונות, ישיגו באותה תקופה. רק יהיו "שלייקעס" שאי אפשר לבטל את הרשיונות האלה במשך תקופה של עשר שנים.

י' ורדי:

אז תכתוב שאתה לא מבטל את הרשיונות שאתה נותן לעשר שנים.

י' חורש:

אבל הוא לא רוצה. הוא רוצה רשיונות שלא מוגבלים בזמן, האוצר לא רצה רשיונות מוגבלים בזמן.

ש' ברובנדר:

יש פה שני דברים. קודם כל, רשיון אחד - אנחנו מדברים על תקופה של עשר שנים. הכוונה שלי שעשר השנים יהיו מיום או שבוע או חודש אחרי כניסת החוק לתוקף. זאת אומרת שרשיון אחד אני יכול לתת לו עכשיו, ועשרים וכמה או שלושים וכמה רשיונות - זה ייקח שנתיים.

י' ורדי:

אז הכל נשאר בתוקף עד שמחליפים את הרשיונות.

ש' ברובנדר:

אבל אתה מדבר על עשר השנים. עשר השנים נמנות מהרגע שהוא מקבל את הרשיון האחוד. נגיד שהרשיון הפרטני ייקח שנתיים, אז בעצם מדברים על שמונה שנים. כל הוויכוח הוא סמנטי, משום שאם אתה מסכים שעשר זה שמונה - על מה הוויכוח?

י' ורדי:

זה למעשה המשך הוויכוח לעשר שנים.

ש' ברובנדר:

המציאות בשטח לא קובעת שיש המשך ויכוח.

ר' מוסנזון:

לדעתי אתם מנסים לסגור את האורווה אחרי שכל הסוסים ברחו. החמצה מאוד גדולה שנעשתה ושאי אפשר להשיב אותה היא שלא הופרדו חברות החלוקה כמו החברה המזרח ירושלמית. זה לא נעשה משתי סיבות: אחת, לא היה אומץ להתמודד עם הדבר הזה; שתיים, כל סיפורי התחרות - שהדרג המקצועי מיזמז את הדברים המעשיים בכל מיני סיפורים של ציפורים על העץ. אבל את החמצה הזאת כבר אי אפשר להשיב. אם נכנעו בשביל למנוע מלחמה בעניין הזה--

י' ורדי:

איזו מלחמה? כל המלחמה הזאת זה בלוף.

היו"ר ג' גל:

רן מוסנזון, לא הבינתי מה אתה מציע.

ר' מוסנזון:

אם קנו שקט על-ידי הדבר הזה - - -

ש' ברובנדר:

אז שווה השקט, גם לשקט יש שווי.

י' ורדי:

בכל תולדות חברת החשמל, העובדים עשו פעם אחת שביתה ב-1971 ואחרי שלושה ימים הם חזרו כמו ילדים טובים.

ר' פלד:

יוסי ורדי, לא מדברים על שביתה. מדברים על שינוי ארגוני מהותי שאתה צריך בשבילו שקט, ומדובר על שקט ביחסי עבודה. יש לזה ערך.

ס' אלחנני:

האם סעיף 61(א) לא ממשיך את המצב הקיים עד שמסתדר מצב אחר? הוא משאיר את כל הסמכויות. לצורך טווח ארוך וגיוס הון, הם צריכים שיהיה להם אופק תכנוני רחב יותר. בשביל זה הרשיון האחוד לעשר שנים לא מספיק ואתה תמיד אומר שאתה צריך לשלושים שנה. לשלושים שנה - אתה לוקח את הרשיון הספציפי של התחנה, שהוא לא מוגבל בזמן ואז אתה יוצר תמונה בשביל שוק ההון וגיוס הון. הרי זו הבעיה שקיימת בחברת חשמל, המבנה הפיננסי שלה.

א' שלגי:

גם הבעיה הזאת קיימת.

ס' אלחנני:

בשביל זה יש לך הרשיונות הספציפיים. אני פשוט לא מבינה למה צריך רשיון אחד.

י' ורדי:

כל אלה שממנים, יודעים שלא יסגרו את החשמל.

ס' אלחנני:

אני לא מבינה את כל האיומים האלה שמהלכים עלינו. עובדי חברת החשמל יותר "מחושמלים" מאשר כל אחד מאיתנו. לי יש האלטרנטיבה לבשל על גז, לעובדי חברת החשמל יש רק חשמל אז ברור שהם לא יעשו שום עיצומים כי הם ייפגעו יותר מכל האחרים. הם לא יסגרו את השלטר.

ר' פלד:

מי מדבר על עיצומים?

י' ורדי:

אז על מה מדובר?

ס' אלחנני:

הרי בשביל המבנה הפיננסי צריכים רשיונות נפרדים.

היו"ר ג' גל:

רפי פלד ושלמה ברובנדר, אני רוצה להבין. האם יש היום בעיה לתת רשיון לחברת חשמל להולכה?

ש' ברובנדר:

כן, כי צריך לכתוב אותו. בשביל לכתוב אותו, אנחנו צריכים גם ללמוד אותו.

היו"ר ג' גל:

כמה זמן זה לוקח?

ש' ברובנדר:

החוק קבע פה שנתיים כתקופת מעבר, את כל הרשיונות חייבים לתת תוך שנתיים. מאידך, רשיון אחד הוא מקבל מחר בבוקר. את הרשיון האחד כותבים, כבר הכנו אפילו טיוטה.

י' ורדי:

אפשר לראות את הטיוטה, שנדע מה זה רשיון אחד?

קריאה:

זה יהיה חלק מהכללים או מהתקנות?

ש' ברובנדר:

יש רשיון שעוקב אחרי התנאים של החוק. הסעיפים העיקריים בחוק הם הסעיפים של הרשיון האחד, ואין שם שום דבר שלא כתוב בחוק. אלא מה? הרשיון הזה יינתן עכשיו. זה מבטיח יציבות, זה מבטיח רציפות, זה מבטיח שכל מה שנקרא הוראות המעבר יצטמצמו למינימום ההכרחי, כאשר הכוונה שלנו כמובן היא לעשות מה שיותר מהר את כל מערך הרשיונות ולהפעיל את המשטר החדש.

א' מעוז:

כמה זמן זה ייקח?

ש' ברובנדר:

אם החוק נותן לך שנתיים כתקופת מעבר--

ס' אלחנני:

הוא לא נותן שנתיים, הוא נותן שנה.

ש' ברובנדר:

הוא נותן שנה לרשיונות ושאר הכללים בתקנות זה שנתיים, אז כל מה שמדברים זה על משטר שייקח שנתיים לעשות אותו. ברגע שאתה מבטיח מעבר חלק מעולם אחד לעולם שני, אני חושב שלעצם הבטחת המעבר החלק בצורה שקטה יש ערך בפני עצמו.

א' שלגי:

אני רוצה להתייחס לאספקטים של אמון. לפעמים אנחנו מקילים ראש בנושא הזה, אני מודה שלא למדנו מספיק את הנושא, אבל כדי לעבור למשטר של רשיון לחלוקה צריך להכין את זה, בתוך חברת חשמל צריך לייחס אלו מההלוואות של חברת החשמל שייכות לחלק הזה. זה לא דבר שהיום פה אנחנו יכולים לקבל עליו החלטה וגם להיות בטוחים שזה יעבוד. לכן אני אומר שהתקופה של עשר שנים היא תקופת לימוד המערכת והכנת המערכת. זה לא ייקח T זמן ואחרי כן עוד T זמן. במשך עשר השנים האלה המערכת מכינה את עצמה למבנה היעד שאנחנו לא מדברים עליו, אבל מתחת לשולחן הוא קיים וכולם מתכוונים להגיע אליו באיזשהו שלב. להערכתי כל פעולה שנעשית לפני כן בשם של אמירה כזאת או אחרת תהיה לא אחראית, משום שלא למדנו את הנושא מספיק ואנחנו יכולים לגרום לנזק גדול.

י' ורדי:

אני רוצה להגיד משהו שישמע קצת חריף. אני רוצה לומר לאנשי המקצוע בינינו שדבר אחד לא מקובל עלי. הממשלה קיבלה החלטה פוליטית מאה אחוז, ואני לא חושב שזה נאה לאנשי המקצוע שהם מספקים רציונל עסקי ומקצועי לעניין הזה. מר ברובנדר, תסלח לי שאני אומר את זה, אנחנו ידידים הרבה שנים - זה לא לפי כבודך. מר שלגי, תסלח לי גם כן שאני אומר את זה - אנחנו לא ידידים הרבה שנים, אני מקווה שנהיה - אבל זה גם לא לפי כבודך.

א' שלגי:

אני רוצה לחלוק עליך כי עכשיו אתה פוגע בכבודי. אני חושב שהתקופה של עשר השנים היא חשובה לא בגלל שזו החלטת ממשלה, ואני כיוונתי את החלטת הממשלה לכיוון הזה כי אני חושב שעשר שנים הן הזמן הנכון. מכאן אתה יכול להמשיך.

י' ורדי:

את מה שהיה לי להגיד, אמרתי.

ש' ברובנדר:

יוסי ורדי, מותר להזכיר לך שגם בדו"ח הוועדה נאמר שאת כל השאלה המבנית--

י' ורדי:

על השאלה המבנית אין לי ויכוח אותך. אז בוא נגיד שמדובר רק על השאלה המבנית, זה מקובל עלי לגמרי, אבל לא רשיונות ולא יציבות.

ר' מוסנזון:

הנה דבר שאני מסכים אתך.

י' ורדי:

אנחנו מסכימים ביותר מאשר זה.

ב' אבלין:

אני רוצה להגיב לדברים שנאמרו פה על-ידי סמדר אלחנני, כאילו ששום דבר לא השתנה. זה לא נכון, היצרנים הפרטיים נכנסים מיד, כל נושא ה-wheeling נכנס מיד. כלומר, זה לא נכון שהזיכיון ממשיך כפי שהיה. בכל זאת יש קטע גדול של פתיחת שער.

היו"ר ג' גל:

אם אני מנסה לתרגם את מה שאתם אומרים, אפשר היה לבוא ולומר שהרשיון האחוד יהיה לשלוש שנים, וכל אחד מהרשיונות שיינתנו בארבע השנים הקרובות בתחום ההולכה או בתחום החלוקה יהיה לחברת החשמל. זה פותר את הבעיה.

י' חורש:

אבל הרשיונות הם בלתי מוגבלים בזמן, הם לא לזמן קבוע. אפשר לבטל את הרשיונות מהיום למחר. כל המבנה בנוי בצורה כזאת.

י' ורדי:

מה יעשו? יקחו את תחנת הכוח אחרי שבע שנים?

י' חורש:

או שכן או שלא, עובדה שהמדינה עמדה על זה.

י' ורדי:

בחייך, אפשר היה לקחת את כל הרכוש של 75 שנה.

ר' פלד:

אל תשכח שהמבנה הזה שיחרר את המדינה מזה שהוא לוקח את הכל ומשלם את כל ההתחייבויות. בשלב המעבר זה נמחק.

י' ורדי:

אבל הוא מקבל גם את כל הנכסים.

י' חורש:

אז תכתוב את זה בחוק. תכתוב בחוק שחרף מה שכתוב ברשיונות--

היו"ר ג' גל:

מה זה נקרא שהממשלה יכולה לבטל רשיון? האם הממשלה תיתן למישהו רשיון להקים תחנת כוח ולמחרת תיקח לו את זה?

י' חורש:

לפי החוק זה אפשר, עם אפשרות לא לשלם פיצויים.

ד' ליפשיץ:

אבל לא בשרירות לב.

היו"ר ג' גל:

אם הממשלה יכולה לבטל, מי יקים תחנת כוח?

י' חורש:

החוק מאפשר, לפי דרישה של המדינה, שהרשיונות יהיו לא מוגבלים בזמן ועם שיקולים של טובת משק המדינה לבטל את הרשיונות בלי לשלם פיצויים. זה מה שכתוב בחוק.

ב' אבלין:

זה לא נכון שזה בלי לשלם פיצויים.

י' חורש:

למה את אומרת שזה לא נכון? האוצר עמד על זה שיהיה כתוב בחוק שיהיו כללים, ובכללים יהיה כתוב שהפיצוי יכול להיות פיצוי אפס. זה כתוב בחוק.

היו"ר ג' גל:

אפשר לתקן את זה.

י' שאשא:

אני בכוונה לא מתבטא לגבי הסעיף הזה מסיבות שכל אחד יכול לשער אותן בעצמו, אבל בנושא הפיצויים אני חושב שאין קשר בין מה שכתוב לגבי הפיצויים לבין הנושא הזה. אפשר לתת רשיונות בצורה כזאת או בצורה אחרת, פיצוי צריך לתת אם נגרם נזק ולא צריך לתת אם לא נגרם נזק. יש סעיף בחוק שמטפל בזה, לא צריך לקשור את זה לנושא הפיצוי.

י' חורש:

בפירוש כן, אדוני היו"ר.

היו"ר ג' גל:

במה תקופה של עשר שנים נותנת יותר ביטחון מאשר שש שנים?

י' חורש:

בניגוד למה שסמדר אלחנני אומרת, אנשי המקצוע שמופקדים אצלנו על גיוס כספים באים ואומרים שהם צריכים אופק של רשיון עם הבטחת אספקת חשמל בתקופת המעבר. עובדה שיוסי דביר, שממונה אצלנו על גיוס הכספים, בא ואומר שהוא יכול לקבל היום הלוואות רק כשמדובר בהלוואות שצריך לפרוע אותן תוך תקופה של חמש שנים. זה המצב, משום שהממנים לא יודעים מה יקרה ואיך יעברו למשטר החדש.

ס' אלחנני:

רשיון נפרד יתן לך ביטחון יותר גדול.

י' שאשא:

אבל בלי הסעיף הזה או עם הסעיף הזה, אתה יכול לקבל רשיון לשלושים שנה.

י' חורש:

לא. בניגוד למה שכתוב בזיכיון - בזיכיון כתוב שבמידה ומבטלים את הזיכיון, ויש תחנות לביטול הזיכיון, כל החובות והזכויות עוברות למדינה תמורת פיצוי נאות - כאן זה לא כתוב. כאן לפי סעיף 8(ב) המדינה יכולה מחר--

היו"ר ג' גל:

אז אנחנו יכולים לתקן את זה.

ש' ברובנדר:

זה ממש מחזיר את הזיכיון בדלת האחורית.

י' חורש:

אחרי הרבה מאוד דיונים, זה היה הסיכום שהתקבל.

ד' ליפשיץ:

ויש לזה גם רציונל ברור.

י' שאשא:

כל מה שנאמר לגבי החזרת נכסים או אי פיצוי זה עדיין לא הרציו, אם בכלל יש רציו מאחורי הסעיף של עשר שנים. עשר שנים זו החלטת ממשלה, הוחלט עליה הרבה לפני כל הדיונים על כן פיצוי או לא פיצוי, אז צריך לעשות הפרדה ולא לקשור את זה.

ר' פלד:

כיוון שאנחנו מדברים בעצם על אותו משק חשמל, אם הדבר הזה תורם ליציבותו ולשקט של קליטת הרפורמה כולה ולא פוגע בשום דבר - נדמה לי שהאינטרס שלנו הוא ללכת בכיוון הזה.

א' מעוז:

מה זה לא פוגע? אני העברתי לך מסמך לפני שבועיים, שחבל שלא הפצת אותו. אתה בא וקובע עשר שנים. בעצם במשך עשר השנים הנושא של השרוול מיותר, השרוול הזה הוא המצאה חדשה. למעשה הם מבקשים כאן רשיון כללי, כמו בבזק, לעשר שנים. אתה ראית מה קרה בבזק, כולם היו ערים לנושא הזה, שבאו מקבלי ההחלטות והממשלה והגיעו למסקנה שהענף בשל ליצירת יותר תחרות בענף, ובאו ורצו לתחום את הרשיון הכללי של בזק ולבצע שינויים מבניים במבנה העסקי של החברה--

י' ורדי:

ואי אפשר היה לעשות את זה.

א' מעוז:

היה קשה מאוד. עכשיו אתה בא ויורה כאן ירייה. שלמה ברובנדר, עם כל הכבוד לך, אני הייתי עובד משרד האנרגיה ואני אומר פה שההחלטה על עשר שנים היתה פוליטית. לכן אני אומר - בואו נהיה קודם כל מקצועיים ונראה מה דרוש לתקופת המעבר מבחינת האינטרס של משק החשמל ואחר כך ננהל משא-ומתן. אתה קובע לעשר שנים, אני מאוד מעודד כשאומרים לי שהנושא של הכנסת יצרנים פרטיים ומכירת חשמל על-ידי הספק ישירות לצרכן ניתן לביצוע מיד. זה עוד מחזק אותי בדעה שתקופת המעבר יכולה אפילו להתקצר עוד יותר. אם היו אומרים לי שאפשר לעשות את זה תוך שנתיים, מילא, אבל אומרים לי שאפשר לעשות את זה כבר היום. אני חושב שלהחזיק את המבנה הזה של משק החשמל להרבה שנים זה מאוד-מאוד מסוכן, ובין היתר הוא מסוכן בנושא המימון. חברת החשמל נכנסת לקשיים במובן שמתחילים כבר להטיל עליה מגבלות של לווה יחיד וכו', וגם בדסק הבינלאומי יהיו לה בעיות. ברגע שאתה קושר את הרצועה לעשר שנים, עלולים להיגרם למשק החשמל נזקים כבדים ביותר. אתה למעשה משמר מבנה מאוד-מאוד לא יעיל מכל הבחינות - גם מבחינת ההקמה, גם מבחינת המימון.

היו"ר ג' גל:

אילן מעוז, אנחנו חוזרים על הדברים. שים נקודה.

י' ורדי:

קודם כל אני מסכים עם אילן מעוז בדבר אחד - הדוגמא שהוא נתן בקשר לבזק היא נכונה. אם אתה נותן רשיון אחוד, כשאתה כך אתה צריך לעשות שינוי או להוסיף או להוריד - אתה פוגע בזכויות של חברת חשמל, אתה קושר לעצמך את הידיים והרגליים שלא לצורך. אני מציע את הדבר הבא - אם רפי פלד ואנשי המקצוע מדברים על המבנה, זאת אומרת שלא יפרידו בשלב הנוכחי לחברות בנות אלא שזה יהיה במכניזם של שקיפות בהנהלת הספרים לפי התקנות שאדון אילתה יקבע, אני חושב שזה מבטיח מספיק את הדברים שרפי פלד קורא להם מניעת רעש במערכת וכן הלאה. היות ובלאו הכי לא צריך את זה לפי דעתי, אני לא רואה שום סיבה לא לכתוב שהחברה לא תפוצל לחברות בנות, על מנת לשמור על יציבות החברה, לתקופה של שמונה שנים, תשע שנים, שבע שנים או עשר שנים.

ר' פלד:

עשר שנים.

י' ורדי:

את עניין הרשיון האחוד אני מציע להוריד מכל וכל ולכתוב רק את המינימום הזה, ובא לציון גואל.

י' שאשא:

זו כבר החלטת בעלים. יכול להיות שהבעלים שלה יחליטו לפצל אותה, ואז חבל שהחוק ימנע את זה.

י' ורדי:

אז נכתוב שהממשלה לא תדרוש את פיצול החברה.

י' שאשא:

אני חושב שזה כובל את הממשלה כבעלים.

י' ורדי:

אני חושב שלפצל 6,000 מגוואט יעלה יותר כסף ממה שאתה תרוויח. אתה גם תהיה בגדלים תת-קריטיים, אתה גם תצטרך להחזיק מלאים של חלפים ותכנונים. לך תראה מה קרה בבזק עם כל חברות הבת. מי הן כל חברות הבת של בזק? חצי פוליטיקאים, חצי עוזרי שרים וחצי ועד העובדים.

י' שאשא:

יכול להיות שזה נכון, אני עדיין לא חושב שהחוק צריך להגביל את הבעלים של החברה להחליט על איזשהו פיצול.

ר' פלד:

אבל זו גם ההחלטה של הבעלים.

י' שאשא:

אבל לא דרך החוק.

היו"ר ג' גל:

רבותיי, בשעה גורלית זו - 12:30 בלילה - אני רוצה גם לחשוב על הדברים החכמים ששמעתי כאן. אילן מעוז, עכשיו אני שואל אותך שאלה: מתוך שלושת הנושאים - P.U.C, wheeling והוראת המעבר שעכשיו דיברנו עליה - אם היית צריך להגיד מה החשוב ביותר, מה היית אומר? תן לנו את סדר העדיפות.

א' מעוז:

שליש, שלישי, שלישי. אני רוצה להגיד לך מתוך ניסיון - תאר לך שחיים אילתה בא ורואה אחרי שנתיים שאותה חברה שולטת גם בהולכה וגם בייצור והיא מפלה והיא צריכה להפריד--

א' שלגי:

אז נעשה שינוי בחוק.

י' ורדי:

בכל העולם החברה שעוסקת בייצור עוסקת גם בהולכה. באמת!

קריאה:

אבל לא בחלוקה.

ד' ליפשיץ:

אדוני היו"ר, עכשיו אתה סוגר את הישיבה וקובע ישיבה נוספת ביום שני, שזה בעצם יום פקיעת הזיכיון. אנחנו חושבים שאם החוק לא יעבור ביום שני, יש השלכות משפטיות ביום פקיעת הזיכיון. בוודאי שלפי המצב הזה החוק לא יעבור בזמן, אז יכול להיות שהדרך היא להעביר חוק שמאריך את הזיכיון בחודש או בשבועיים. הבעיה היא שיש סעיף בזיכיון שמדבר, למשל, על העניין שביום פקיעת הזיכיון עוברות הזכויות והמדינה מחוייבת כלפי כל בעלי האג"ח וכל ההתחייבויות של חברת חשמל.

ד' ליפשיץ:

יכול להיות שאפשר להעביר חוק להאריך את הזיכיון אפילו לשבוע או לשבועיים, אבל לא להשאיר את זה כך.

א' מעוז:

דרך אגב, אולי נקבע שעוד שלוש שנים, כשיהיה לנו ניסיון, הנושא של תקופת המעבר ייבחן מחדש? אני צריך איזושהי נקודת ציון, תחנת ביניים.

היו"ר ג' גל:

אתה בעד רשיון אחד לעשר שנים עם תחנת מעבר?

א' מעוז:

לפחות להגיד שייבחן הנושא מחדש עוד שלוש שנים.

היו"ר ג' גל:

ההצעה של יוסי ורדי היא שאין רשיון אחד, יש רשיונות נפרדים אבל יש החלטה שבמשך עשר שנים החברה לא מפוצלת.

א' מעוז:

בשביל מה לתת את האופציה כשלא יכולים להשתמש בה? אני מוכן ללכת על תקופת מעבר של חמש שנים.

ד' ליפשיץ:

אם הישיבה הבאה תהיה רק ביום שני - ואחרי כן יש יומיים פורים - אולי אפשר להאריך את הזיכיון בשבועיים?

י' חורש:

כדאי, כי לדעתי החברה לא תוכל לתפקד בלי זה. כל החובות והזכויות עוברות למדינה ביום פקיעת הזיכיון.

א' שלגי:

גם עם פקיעת הזכיון עובדי חברת חשמל ימשיכו לעבוד ויהיה חשמל, אבל יש מערכת חוזים, שאנחנו אפילו לא יודעים מהי. עשרות עורכי-דין יתפרנסו מזה.

א' מעוז:

דרך אגב, אדוני היו"ר, בשום משק חשמל - עברתי על 15 מדינות - לא נקבעה תקופה כזאת מעולם. בבוליביה נקבעה תקופת המעבר הכי ארוכה - חמש שנים. חמש שנים זה הרבה זמן. תקבעו את תקופת המעבר לחמש שנים, חצי מעשר.

ש' ברובנדר:

זו לא החלטה שלנו, זו החלטה של הכנסת.

א' מעוז:

או שתגידו: אחרי שנתיים ייבחן מבנה היעד.

היו"ר ג' גל:

אילן מעוז, אתה מציע שתהיה תקופת מעבר של עשר שנים עם בדיקה אחרי שנתיים?

א' מעוז:

אני אומר - או שתקופת המעבר תהיה חמש שנים, או שהיא תהיה עשר שנים ואחרי שנתיים-שלוש מבנה היעד ייבחן מחדש.

י' חורש:

ייבחן על-ידי מי?

היו"ר ג' גל:

אז נשאר עשר שנים?

א' מעוז:

חמש שנים. תאמין לי שזה מעל הראש. אפשר לעשות כל כך הרבה בדיקות גם לגבי החלוקה, גם על חברות חלוקה. חמש שנים זה הרבה זמן.

היו"ר ג' גל:

רבותיי, תפסת מרובה לא תפסת כלום. אנחנו משאירים את זה עשר שנים.

י' ורדי:

אבל בלי רשיון אחוד.

היו"ר ג' גל:

קיצור לשמונה שנים יכניס אותנו שוב לערב בחירות, אז זה לא בא בחשבון. זה יכול להיות שש או עשר שנים.

י' ורדי:

אני מציע עשר שנים רק למבנה, לא לרשיון האחוד.

י' חורש:

אבל לא כותבים דברים כאלה בחוק.

י' ורדי:

אז תכתבו בחוק, תמציאו נוסח.

י' שאשא:

מבנה זה לא דבר שאפשר לכתוב בחוק.

ד' ליפשיץ:

אפשר כפשרה לוותר פה על סעיף 8(ב), זאת אומרת שהממשלה לא כובלת את ידיה לגבי שינויים. היום מבטיחים לחברת חשמל רשיון לעשר שנים אבל אם בהתאם לשיקולים כלשהם במהלך עשר השנים הממשלה רוצה לבטלו או לשנותו, היא לא כבלה את ידיה.

ס' אלחנני:

אז כל מה שצריך לעשות זה למחוק בסעיף 61(ד) את "8(ב)" וגמרנו.

ד' ליפשיץ:

זאת הצעת הפשרה.

י' חורש:

זאת לא פשרה, הפשרה של היושב-ראש היא לקבל את ההצעה. הוא אמר: תפסת מרובה לא תפסת.

א' מעוז:

אני רוצה לשאול את המשפטנים - האם אני יכול לכתוב בתנאי הרשיון: השר רשאי לשנות את תנאי הרשיון?

ס' אלחנני:

בסעיף 61(ד), מהרישה "למרות הוראות סעיף 3(ב) ו-8(ב)" - תמחקו את "8(ב)" וכל העניין נפתר.

ד' ליפשיץ:

זו לא עמדת הממשלה. זו פשרה.

ס' אלחנני:

אני יודעת שזו לא עמדת הממשלה, אבל אני בכנסת.

היו"ר ג' גל:

אם הממשלה תחליט לבטל, היא לוקחת על עצמה את האחריות. אני לא מבין מה החשש.

ר' פלד:

הממשלה החליטה. הממשלה הרי יכולה מחר להחליט אחרת.

היו"ר ג' גל:

אבל אין לה אופציה בחוק.

י' חורש:

היא תשנה את החוק אם היא תרצה.

ד' ליפשיץ:

היא לא תוכל. אתה לא יכול להגיד סתם דברים, זה עומד מול חוקי יסוד. אם הממשלה הבטיחה לחברת חשמל שהיא לא תשנה את הרשיון, היא לא תוכל לשנות את זה.

היו"ר ג' גל:

רבותיי, עשר שנים וגמרנו. אני מבקש שעד יום ראשון תעברו על החומר, וביום שני בשעה 8:00 בבוקר נביא את זה לוועדה המשותפת ולהצבעות.

הישיבה ננעלה בשעה 24:40.